

Nro.
05
2023

Henkilö
KUUSINIEMI: TUOMIOISTUIN
VIIMEINEN VARA ILMASTOASIOISSA 24

Työssä
ÄÄNIKIRJA VAKIINTUI
OPISKELUVÄLINEEKSI 28

Ilmiö
TARVITSEEKO KOULU
KÄNNYKKÄLAKIA? 32

Juristiuutiset

Juristnytt

Juristiuutiset.fi

Perhevapaat uusjaossa?

Lakiuudistus näyttää hieman lisänneen
perhevapaalle jäävien isien määrää. 16

Datahuoneet

Admincontrolin datahuoneet (VDR) on paikallisesti ja globaalisti toimiva kumppani tuleviin Due Diligence -hankkeisiin.

”Aina käytettävissä oleva ja toimiva datahuone on meille ratkaisevan tärkeä onnistuneissa yrityskaupoissa. Siksi olemme valinneet jo pidemmän aikaa due diligence -projekteihimme Admincontrolin datahuoneen. Se on käyttäjäystävällinen, turvallinen ja jatkuvasti kehittyvä alusta. Arvostamme myös suoraviivaista yhteistyötä Admincontrol-tiimin kanssa.”

– **Jarkko Ruohola,**
Asianajotoimisto Lukander Ruohola HTO Oy

Aki Illikainen

Sales Manager Virtual Data Rooms
+358 50 599 5650
aki.illikainen@admincontrol.com

**Toimimme nopeasti ja olemme käytettävissä
24/7 vuoden jokaisena päivänä.**

”Admincontrolin datahuoneet ovat toimineet pragmaattisena työkaluna useissa Lecklé Oy:n sekä Lecklé Corporate Finance Oy:n due diligence -tarkastuksissa. Sen lisäksi, että ohjelmisto toimii hyvin, Admincontrolin tiimi on osoittautunut nopeasti reagoivaksi ja huolelliseksi. Tämä on mahdollistanut, että olemme voineet tarjota positiivisen ja hyvin etenevän DD-tarkastuskokemuksen omille asiakkaillemme. Se on meille ensiarvoisen tärkeää.”

– **Riikka Urtti,**
Varatuomari, Lecklé Oy

Erik Alopaeus

Head of Virtual Data Rooms, Finland
+358 50 535 3287
alopaeus@admincontrol.com

KÄYTÄ AINUTLAATUINEN JÄSENETUSI - SÄÄSTÄT JOPA SATOJA EUROJA

Epätietoisuus on huonoimpia syitä kuopata läheisten taloudellinen tulevaisuus. Tosiasiassa henkivakuutus maksaa vähemmän kuin luulet. Juristiliiton jäsenenä saat merkittävästi edullisemman henkivakuutuksen **61,6 % alennuksella**. Voit vakuuttaa myös puolisesi yhteisellä vieläkin edullisemmalla pariturvalla - riittää että vain toinen on jäsen.

Edun ovat jo hyödyntäneet 2 168 henkeä ja **säästöä kertyy keskimäärin 615 euroa vuosittain**.

[Kalevavakuutus.fi](https://www.kalevavakuutus.fi)

Kalevan asiamiehenä toimii If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen sivuliike. If hoitaa Kalevan myöntämien Primus-vakuutuksiin liittyvän asiakas- ja korvauspalvelun.

16

PINNALLA

Uusi perhevapaa-laki tuli voimaan elokuussa 2022. Miten se on vaikuttanut ja tuntevatko perheet lakia vielä kunnolla?

28

Työssä

Painetut kirjat ja äänikirjat voivat opiskelussa tukea toisiaan.

32

Ilmiö

Kännykän voi kieltää oppitunnilla jo nyt. Lain nähtäisiin silti tuovan yhtenäisyyttä.

48

Svenska sidor

Kursutbudet vid juridik-utbildningen vid Åbo Akademi har ökat till följd av magisterstudierna.

50

Pykälöiden

Satu Aaltonen haki lakiopinnoista varmuutta rikosuutisointiin ja päätyi juristiksi.

38

ARKIPÄIVÄ

Yrittäjyys, kasvu ja teknologia innoittavat Kimmo Oilaa. Energinen mies sai juuri liiton yrittäjyyspalkinnon.

42

TIEDON VÄÄRTI

Pro lure -säätöhanke etsii lahjoitusvaroja oikeustieteen tutkimuksen ja opetuksen tueksi.

24

HENKILÖ

K.J. Ståhlberg -mitalilla palkittu KHO:n presidentti Kari Kuusiniemi ohjautui aikanaan yliopistolta tuomioistuimeen ympäristö-oikeudellisen osaamisensa perusteella.

- 7 Pääkirjoitus
- 11 Puheenvuoro
- 12 Lyhyesti
- 23 Jäsenyhdistys
- 30 Susanna Reinboth
- 37 Heikki Halila
- 41 Pulma ja ratkaisu
- 47 Oikkarit
- 52 Nimitykset
- 53 Urapalvelut
- 54 Antti Innanen
- 55 Viisi nopeaa

Lue myös verkosta!

- › Pääsykokeella vai todistuksella oikeikseen?
- › Opiskeluajan kaverisuhteet syntyvät yhteisessä toiminnassa
- › Apulaispormestari Johanna Laisaari taistelee eriarvoistumista vastaan

VASTUULLISTA JOURNALISMIA -MERKKI on osoitus siitä, että kyseistä merkkiä käyttävä julkaisu on sitoutunut noudattamaan Julkisen sanan neuvoston Journalistin ohjeita. Merkkiä käyttävä media pyrkii tarkistamaan tietonsa mahdollisimman hyvin, ja mahdollisissa virhetilanteissa media korjaa virheensä tai vastaa siitä JSN:lle. Lue lisää oikeuskistasi ja merkistä sekä Journalistin ohjeista osoitteesta vastuullistajournalismia.fi

**Olemme jälleen yhdessä rakentaneet
oikeudenmukaista Suomea,
jossa oikeus kuuluu kaikille.**

**Levollista joulun aikaa.
Fridfull juletid.**

JURISTILIITTO
JURISTFÖRBUNDET

LL-kassa
Lakimiesten ja Lääkärien
työttömyyskassa

JULKAISIJA

Juristiliitto — Juristförbundet
Uudenmaankatu 4–6 B, 00120 Helsinki
puhelin 09 8561 0300
www.juristiliitto.fi
www.juristiutiset.fi

TOIMITUS

Juristiliitto
Janne Laukkanen, päätoimittaja
Marjo-Riitta Oksa, viestinnän asiantuntija
Merilla Kivineva, viestinnän asiantuntija
etunimi.sukunimi@juristiliitto.fi
juristiutiset@juristiliitto.fi

Otavamedia Oy
Firdonkatu 2 T 151, 00015 Otavamedia
yrityksille.otavamedia.fi
Diana Törnroos, tuottaja
Outi Rinne, tuotantokoordinaattori
etunimi.sukunimi@otava.fi

TOIMITUSNEUVOSTO

Ira Hietanen-Tanskanen, pj, Pentti Ajo, Annette Alén,
Petri Alkiora, Karoliina Huuskonen, Pirkko Janas,
Silvia Korpisola, Vesa Korpela, Tiina-Leena Kurki,
Janne Laukkanen, Minna Melender, Juha Nurro,
Petra Spring, Sinituuli Suominen, Jore Tilander,
Matti Vaattovaara, Mirjami Ylinen

OSOITTEENMUUTOKSET

palvelut@juristiliitto.fi

TILAUKSET

Kestotilaus 12 kk 98 euroa
Marjo Rintala
puhelin 09 8561 0300
marjo.rintala@juristiliitto.fi

ILMOITUSMYNTI

Asiakasmedia Jaatinen Oy
anne.joukainen@asiakasmedia.fi
ari.suominen@asiakasmedia.fi

KANSIKUVA

Anna-Kaisa Jormanainen

PAINATUS

Grano Oy

ISSN 2954-1905 (painettu)
ISSN 2954-1913 (verkkójulkaisu)

78. vuosikerta
Painos 15 700
Aikakausmedia ry:n jäsen

Copyright © Otavamedia Oy

Lehden sisältöä ei saa osittainkaan jäljentää
ilman toimituksen kirjallista lupaa.

Toimitus ei vastaa tilaamatta lähetetyistä materiaaleista.
Kirjoittajien artikkeleissa esittämät mielipiteet ovat
heidän omaan eivätkä välttämättä edusta
julkaisijayhteisön kantaa.

ILMESTYSPÄIVÄT

1/2024.....21.2.	2/2024.....10.4.
3/2023.....12.6.	4/2023.....18.9.
5/2023.....6.11.	6/2023.....11.12.

Juristiutiset
on 100-prosenttisesti
kierrätyskelpoinen.

Juristin vakauttava voima

”A ppeni on arkeologi, ja hän onneksi osaa tarkastella näitä historian tapahtumia riittävän pitkällä aikajanalla”, totesi keskustelukumppanini erään tilaisuuden kahvitauolla pari viikkoa sitten.

Olimme pienessä seurueessa puhuneet juuri itärajan tilanteesta, Ukrainasta, kansantalouden ongelmista ja tekoölyn haasteista.

Viittaus arkeologiaan silitti seurueen otsaryppyjä. Joku uskalsi pian vaihtaa puheenaiheen lähestyvään jouluuun. Se sentään tulee joka-vuotiseen tapaan.

Tarvitsemme yhteiskunnallisten tapahtumaketjujen ymmärtämiseen arkeologeja ja muita historiantutkimuksen ammattilaisia. Mutta tarvitsemme murroskohtien tulkintaan myös juristeja. Suuret kriisit ja nopeat yhteiskunnalliset muutokset kannustavat nopeisiin poliittisiin linjauksiin. Kansalaisina me odotamme ripeitä ratkaisuja ja määrätietoisia toimia. Juristien tehtäväksi jää usein vakauttaa keskustelua.

Juristit hallitsevat voimassa olevat normit, sitoumukset ja oikeusvaltion yleiset periaatteet sekä prosessit, joilla voimassa olevaa oikeudellista tilaa voidaan haluttaessa lähteä muuttamaan. Tämä rooli voi olla hyvinkin epäkiitollinen, kun nopeat muutospaineet lyövät yli yhteiskunnan.

Juristien tulkittavana on yhteiskunnassamme yhdessä rakennettu sääntöjen järjestelmä. Ammattikunnan roolina on rakentaa oikeusvaltiota silloinkin, kun ympärillä kuuhuu.

Juristiutisissa olemme saaneet taas kuluneen vuoden aikana julkaista lukuisia henkilöhaastatteluja oikeusvaltiomme rakentajista. Niin tässäkin numerossa. Työtä oikeusvaltion, normien ja prosessien ymmärtämiseksi tehdään kaikissa juristiammateissa ja kaikilla yhteiskunnan sektoreilla.

Viittasin alussa arkeologeihin. He osaavat kertoa mielenkiintoisista löydöksistä varhaisimpiin oikeudellisiin järjestelmiin liittyen. Mutta osaisivat he kertoa myös siitä, miten ikaikainen on ihmisen pyrkimys etsiä valoa vuoden pimeimmän ajan keskelle. Rauhallista ja valoisa joulunaikaa!

Janne Laukkanen

päätoimittaja

✉ janne.laukkanen@juristiliitto.fi

🐦 @LaukkanenJanne

Yhteistyössä

TIETOSUOJAVALTUUTETUN
TOIMISTO

MILLAISIA HAASTEITA TEKÖÄLY
AIHEUTTAA TIETOSUOJALLE?

Tietosuojapäivä 2024

26.1. Helsinki | Lue lisää ja ilmoittaudu juristiliitonkoulutus.fi

Tietosuojavaltuutetun toimisto ja Alma Talent kutsuvat sinut Tietosuojapäivään 2024 pohtimaan ja ratkomaan ajankohtaisia tietosuoja-asiantuntijan työhön liittyviä kysymyksiä.

Tänä vuonna tapahtumassa käsitellään erityisesti uusien teknologioiden kuten tekoälyn mukanaan tuomia mahdollisuuksia ja haasteita.

Päivän aiheina muun muassa:

- tekoäly ja AI Act
- Privacy Enhancing Technologies
- johdon vastuu tietosuojan toteutumisesta – Vastaamo-tapauksen opetukset
- vastuullisuus tekoälyä käytettäessä
- tietosuojavaltuutetun toimiston tuoreimmat kuulumiset.

Hinta 490 € + alv 24 %. Hinnasta ei myönnetä muita alennuksia.

SEMINAARIT TAMMI–MAALISKUU 2024

Merkitse päivät muistiin!

TYÖOIKEUS

24.–25.1.	Työaika, vuosiloma ja muut työsuhteet	1 395 €
6.2.	Työoikeusriidan pääkäsittely ja oikeussalikäyttäytyminen	895 €
27.2.	Tasa-arvo ja tasapuolisuus palkkauksessa	595 €
5.–6.3.	Yrityskaupat ja työoikeus	1 395 €
19.3.	Muutosneuvottelut – neuvotteluiden suunnittelu, käytännön toteutus ja neuvotteluiden jälkeen tehtävät toimenpiteet	895 €
21.3.	Työoikeuden oikeustapauspäivä	895 €
14.3.	Investigaatiopäivä – sisäiset prosessit yhdessä päivässä	895 €

DATA, TIETOSUOJA JA TEKÖÄLY

18.–19.1.	Certified Information Privacy Technologist (CIPT) *	2 300 €
26.1.	Tietosuojapäivä 2024 *)	490 €
1.–2.2.	Certified Information Privacy Professional/Europe (CIPP/E) *	2 300 €
15.–16.2.	Tietosuojariskit, vastuut ja tietojen suojaaminen	1 395 €
27.–28.2.	AI Governance Professional (AIGP) *	2 300 €

TALOUS JA RAHOITUS

31.1.	Rahoituksen uudelleenjärjestelyt ja insolvenssi	895 €
1.–8.2.	Yritystaloutta juristeille -koulutussarja *)	1 300 €
helmikuu	Bondipäivä	895 €
helmikuu	Vakuusoikeuspäivä	895 €

RAKENTAMINEN, ASUMINEN JA YMPÄRISTÖ

maaliskuu	Rakennusalan maksukyvyttömyys ja konkurssi	895 €
-----------	--	-------

YRITYSTOIMINTA JA YHTEISÖOIKEUS

14.2.	ESG-päivä	895 €
maaliskuu	Osakeyhtiöpäivä	895 €

JULKISOIKEUS

7.3.	Tietopyynnöt	895 €
maaliskuu	Julkiset hankinnat I–II *)	1 350 €

SOPIMUSOIKEUS

maaliskuu	Vahingonkorvaus ja sopimukset	895 €
maaliskuu	Contract Drafting in English I–II *)	1 350 €

RIKOS- JA PROSESSIOIKEUS

maaliskuu	Konkurssioikeuspäivä	895 €
maaliskuu	Verorikospäivä	895 €

ALENNUS Juristiliiton jäsenille ja julkiselle sektorille -25 % (pl. tähdellä (*) merkityt tuotteet).

Juridiikan asiantuntijan parhaat työvälineet

Tilaa osoitteesta [SHOP.ALMATALENT.FI](https://shop.almatalent.fi)

**MUISTA
JÄSENALE
-20 %**

Harri Hietala, Petri Järvensivu,
Keijo Kaivanto, Kalle Kyläkallio
**YRITYKSEN ASIAKIRJA-
JA SOPIMUSOPAS**
Tammikuu 2024, sh. 198 €

Antti Heikinheimo
RAHARITTOJEN SOVITTELU
Marraskuu 2023, sh. 109 €

Mikko Alkio
**RAHAPELILAINSÄÄDÄNTÖ JA
MARKKINAT**
Joulukuu 2023, sh. 119 €

Tomi Tuominen
**KANSAINVÄLINEN YKSITYISOIKEUS
EUROOPAN UNIONISSA**
Joulukuu 2023, sh. 129 €

Harri Hietala, Martti Kairinen,
Keijo Kaivanto, Esa Schön
TYÖSOPIMUSLAKI KÄYTÄNNÖSSÄ
Joulukuu 2023, sh. 136 €

**RIKOSOIKEUS JA OIKEUDENKÄYNTI
2024**
Joulukuu 2023, sh. 152 €

Työmarkkinarauha

Kuva: Nina Kaverinen

Juristiliitossa valmistellaan parhaillaan lausuntoa työ- ja elinkeinoministeriölle vientivetoisesta työmarkkinamallista ja sovittelujärjestelmän kehittämistä koskevista hallitusohjelmakirjauksista. Aikaa lausuntojen jättämiseen on 8.1.2024 saakka.

Lausuntopyyntö oli seurausta marraskuussa järjestetystä työministeri **Arto Satosen** seminaarista, jonne oli kutsuttu kaikki työmarkkinakentämme keskeiset vaikuttajat. Keskustelu oli rakentavaa – mutta tuloksiltaan pelätyin niukkaa.

Tulosten puute ei yllätä. Työmarkkinatilanteemme on ajautunut syksyn aikana umpikujaan: Jolleivat työnantaja- ja työntekijäpuoli pääse keskenään sopimukseen uudesta työmarkkinamallista, säädetään laki, jossa vientiteollisuus määrittää palkanmuodostuksen tason ja sovittelijan kädet sidotaan siihen. Tämän lisäksi työntekijäpuolen käsiä sidotaan laillisia työtaistelutoimia kaventamalla.

Työnantajapuolella on puolestaan vähän kannusteita neuvotella. Hallituksen kaavailemat toimet ovat työnantajien pitkäaikaisten tavoitteiden mukaisia. Toivottavaa on, että vastakkainasettelu tilanteessa ei johda peruuttamattomiin virheisiin työmarkkinoilla ja kansantaloudessa.

Meillä juristeilla on halu ja tarve tarkastella kokonaisuuksia.

Kokonaisuuteen kuuluvat työmarkkinamallit, mutta myös työvoiman saatavuus, kilpailukyky ja työhyvinvointi sekä lisäksi esimerkiksi vihreä siirtymä – tarvitaan siis laajalaista yhteiskunnallista keskustelua.

Juristiliitossa olemme hereillä ja kassamme on kunnossa, mutta liitto ei ole halukas kärjistämään vastakkainasettelua. Maan hallituksen olisi syytä julistaa näin joulun alla ”työmarkkinarauha” ja antaa aidot neuvottelumahdollisuudet työmarkkinaosapuolille. Tämä mahdollistaisi yhteiskunnassa sovinnolliseen ratkaisuun pääsemisen.

Juristiliiton jäsenet varmistavat yhteistyöllään, että oikeudenhoidon ammattilaisten ääni kuuluu yhteiskunnassa – ja että se kuuluu rakentavasti.

Arbetsmarknadsfred

Juristförbundet bereder som bäst ett utlåtande till arbets- och näringsministeriet om den exportdrivna arbetsmarknadsmodellen och om skrivningarna i regeringsprogrammet om utvecklingen av förlikningssystemet. Remisstiden går ut den 8 januari 2024.

Begäran om utlåtande följde på arbetsminister **Arto Satonens** stora seminarium i november, dit alla centrala aktörer på vår arbetsmarknad var inbjudna. Diskussionen var konstruktiv – men resultaten var så magra som vi befarat.

Bristen på resultat är inte förvånande. Läget på arbetsmarknaden har hamnat i en återvändsgränd under hösten: Om arbetsgivarna och arbetstagarna inte kan enas om en ny arbetsmarknadsmodell, stiftas en lag där exportindustrin bestämmer lönebildningsnivån och förlikningsmannens händer binds vid den. Samtidigt binds arbetstagaransidans händer genom att begränsa de lagliga stridsåtgärderna.

Arbetsgiversidan har i sin tur få incitament att förhandla. De åtgärder som regeringen planerar är i linje med arbetsgivarnas långsiktiga mål. Det är önskvärt att motsättningarna

i denna situation inte leder till oåterkalleliga misstag på arbetsmarknaden och i samhällsekonomin.

Som jurister har vi en vilja och ett behov av att granska helheter.

Helheten omfattar inte bara arbetskraftsmodellerna utan också tillgången till arbetskraft, konkurrenskraften och arbetshälsan, och dessutom till exempel den gröna omställningen. Därför behövs en bred samhällsdebatt.

Vi på Juristförbundet är vakna och vår kassa är i ordning, men förbundet vill inte trappa upp konfrontationen. Regeringen skulle göra klokt i att utlysa ”arbetsmarknadsfred” inför jul och ge arbetsmarknadsparterna verkliga förhandlingsmöjligheter. Detta skulle göra det möjligt att nå en uppgörelse i godo i samhället.

Juristförbundets medlemmar säkerställer genom sitt samarbete att de professionella inom rättsvärderna blir hörda i samhället – och att det sker på ett konstruktivt sätt.

JORE TILANDER
toiminnanjohtaja
verksamhetsledare
jore.tilander@juristiliitto.fi

Valtuuskunta: Ei korotuksia jäsenmaksuun

JURISTILIITON valtuuskunta vahvisti syyskokouksessaan marraskuun lopulla liiton toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2024. Liiton talous on vakaalla pohjalla ja jäsenmaksussa ei tapahdu muutoksia vuodelle 2024. Jäsenmaksu on myös ensi vuonna 300 euroa.

Lakimiesten ja Lääkärien työttömyyskassa on vahvistanut ensi vuoden kassan jäsenmaksuksi 42 euroa. Työttömyyskassan jäsenmaksu nousee näin ollen 6 euroa kuluva vuodesta. Liiton jäsenmaksun ja työttömyyskassan jäsenmaksun yhteissumma on 342 euroa vuodessa.

Hallituksesta pois jääneen **Tarik Ahsanullahin** tilalle valittiin jäljellä olevalle vuoden kaudelle **Sami-Petteri Seppä**. Sepän henkilökohtaisena varajäsenenä on **Janne Hälinen**.

Uudelle kaksivuotiskaudelle 2024–2025 valittiin hallituksen nykyiset jäsenet **Antti Aine** (varajäsen **Viveca Still**), **Pekka Liesivuori** (**Ulla Vainikka**), **Anna Pitkänen** (**Taina Hakkarainen**) ja **Assi Salminen** (**Minna Hällström**).

Hallituksessa työtään jatkavat myös kautensa puolivälissä oleva hallituk-

sen puheenjohtaja **Marika Valjakka** (**Jukka Haavisto**) sekä jäsenet **Katriina Vierula** (**Juha Viertola**) ja **Petri Impola** (**Leena Kuhanen**).

Hallituksen opiskelijajäsenen **Lari Sorvalin** toimikausi päättyy vuodenvaihteeseen. Vuoden toimikaudelle valittavan uuden opiskelijajäsenen nimeää liiton hallitus joulukuun kokouksessaan.

Valtuuskunnan sääntömääräistä syyskokousta edelsi valtuuskunnan seminaari, jossa esillä olivat muun muassa liiton toimet jäsenpidon vahvistamiseksi sekä ajankohtainen työmarkkinatilanne.

Akavan vaikuttamistoiminnasta vastaava johtaja **Pekka Piispanen** kertoi valtuuskunnalle Akavan näkökulmista työmarkkinatilanteeseen. Akava on korostanut sovinnollisen

ratkaisun löytämistä ja esittänyt pääministeri **Petteri Orpolle** ratkaisuvaihtoehtoja työmarkkinakriisin välttämiseksi. Akava odottaa maan hallituksen vastaavan Akavan tekemiin esityksiin.

Pekka Piispanen totesi, että Akavan ja Juristiliiton yhteistyö vaikuttamistyössä on tuloksellista. Oikeudenhoidon kannalta erityisen keskeistä on hallitusneuvotteluissa ja sittemmin hallituksen budjettineuvotteluissa saavutettu lisärahoitus. Piispanen nosti erityisenä onnistumisena Juristiliiton näkökulmasta myös sen, että hallitusohjelmassa mainitaan juristi- ja lakimiesnimikkeiden suojaamistarve.

Juristiliiton toiminnanjohtaja **Jore Tilander** avasi valtuuskunnalle työmarkkinatilanteesta tehdyn jäsenkyselyn tuloksia (s. 13).

Tilander korosti, että maltin säilyttäminen on ensiarvoisen tärkeää käytäessä työmarkkinoiden uudistamiseen liittyviä neuvotteluja maan hallituksen ja työmarkkinaosapuolien välillä. Niin oikeudenhoidon kehittämistarpeet kuin työmarkkinatilanteenkin korostavat rakentavan edunvalvontatyön merkitystä.

Akavan ja Juristiliiton yhteistyö hallitusohjelma-vaikuttamisessa oli tehokasta.

342

JÄSENMAKSUT

Juristiliiton ja työttömyyskassan jäsenmaksujen yhteissumma on 342 euroa.

Liitto palvelee

Jäsenkysely työmarkkinauudistuksista

■ **JURISTILIITTO** toteutti lokakuun lopulla työelämässä oleville jäsenilleen suunnatun kyselyn maan hallituksen suunnittelemista muutosehdotuksista, jotka liittyvät työttömyysturvaan, työlainsäädäntöön ja yleisesti työmarkkinoihin (muun muassa tukilakkojen ja poliittisten lakkojen rajaaminen).

Kyselyyn vastasi 469 jäsentä, joista 47 prosenttia toimii julkisella sektorilla ja 53 prosenttia yksityisellä sektorilla.

- 48 prosenttia vastanneista vastusti kaikkia tai osaa maan hallituksen ehdotuksista ja olisi valmis vastatoimiin.
- 18 prosenttia vastusti kaikkia tai osaa muutosehdotuksista, mutta ei ollut valmis vastatoimenpiteisiin.
- 32 prosenttia kannatti hallituksen suunnitelmia ja vastusti vastatoimia.
- 2 prosenttia ei osannut sanoa kantaansa.

Vastausten jakaumassa ei ollut merkittävää eroa sen mukaan toimiko vastaaja yksityisellä vai julkisella sektorilla.

Katso lisätiedot: juristiliitto.fi

Sanottua

”On erityisen tärkeää, että etenkin haavoittuvassa tilanteessa olevan ihmisen kielelliset oikeudet toteutuvat syrjimättömästi. Yhdenvertaisuusvaltuutetun tietoon on tullut esimerkiksi tilanne, joissa ruotsinkielisellä nuorella ei ole ollut mahdollisuutta asioida äidinkielellään mielenterveyspalveluissa. Ei ole hyväksyttävää, että haavoittuvassa asemassa olevan nuoren kielelliset oikeudet eivät toteudu.”

Uutinen 6.11.2023 yhdenvertaisuusvaltuutetun verkkosivuilla www.syrjinta.fi

8. SIJA

Suomi sijoittui kahdeksanneksi sukupuolten tasa-arvovertailussa EU:ssa.

Euroopan tasa-arvoinstituutti ELGE julkaisi tuoreimman sukupuolten tasa-arvoa mittaavan indeksin lokakuussa. Suomi kuuluu muiden Pohjoismaiden kanssa EIGEn luokituksessa ryhmään, jossa kansallinen pistemäärä on korkeampi kuin EU:n keskiarvo, mutta tasa-arvon kehitys on EU:n keskiarvoa hitaampaa.

HAKU MENTOROINTI-OHJELMAAN ON KÄYNNISSÄ

■ **HAE** helmikuussa alkavaan Juristiliiton mentorointiohjelmaan 7.1.2024 mennessä!

Vuoden mittainen ohjelma koostuu aktor-mentorparin kahdenkeskisten tapaamisten lisäksi kolmesta mentorointiverkoston yhteisestä tapaamisesta. Mentoroinnin keskiössä on kokemuksesta oppiminen.

Ohjelma on tarkoitettu jo työelämässä oleville juristeille. Seuraava opiskelijamentorointiohjelma käynnistyy maaliskuussa 2024.

Lue lisää ja hae:
juristiliitto.fi/mentorointi

Tilaa työpaikkavahti: Saat Juristirekrytointin työpaikkailmoitukset suoraan sähköpostiisi

Työpaikkavahdin saat käyttöösi jäsenportaalin Avoimet työpaikat -sivulta. Sivulta voit valita, haluatko viestit sähköpostiisi päivittäin vai kerran viikossa.

Juristirekrytointi on maksuton työnvälityspalvelu kaikille Juristiliiton jäsenille. Julkaisemme vuosittain yli 550 työpaikkaa. Palvelustamme löydät työpaikan, olit sitten opiskelija, vastavalmistunut tai työelämässä jo vankkaa kokemusta hankkinut konkari.

JURISTILIITTO
JURISTFÖRBUNDET

Numerokulmalla

Faktaa numeroiksi tiivistettynä

7

FUKSI-INFOA

Syksyn aikana eri kampuksilla pidettiin seitsemän fuksi-infoa.

400

OSALLISTUJAA

Fuksi-infoissa oli yhteensä noin 400 osallistujaa.

2

OPISKELIJAKOORDINAATTORIA

Fuksi-infot pitää kaksi Juristiliitossa työskentelevää opiskelijakoordinaattoria.

X

Oikeusguru-kilpailu on ratkennut

Vuoden 2024 Oikeusguru-kilpailu on ratkennut 11.12.

Finaali käytiin Helsingissä korkeimmassa oikeudessa. Finaalissa kahdeksan parasta kilpailivat kirjallisessa ja suullisessa osuudessa.

Juristiliitto ja Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry järjestävät Oikeusgurun vuosittain. Kilpailu on lukiolaisille suunnattu lakitiedon kilpailu, jonka pääpalkintoina on opiskelupaikat oikiksesta.

Opiskelupaikat tarjoavat Lapin yliopisto ja Itä-Suomen yliopisto.

Oikeusguru-kilpailulla Juristiliitto haluaa tuoda lakitietoa ja oikeustieteellisiä opintoja tutuksi lukiolaisille.

Juristeille on tarvetta tulevaisuuden muuttuvassa maailmassa. Siksi Juristiliitossa nähdään tärkeäksi, että opinnot kiinnostavat ja niihin hakeudutaan laajasti monenlaisista taustoista.

Lue Juristiliiton verkkosivuilta lisää finaalikysymyksistä ja katso, ketkä voittivat.

Akava haastoi presidenttiehdokkaat

AKAVA ja Akavan opiskelijat järjestivät marraskuun lopussa presidentinvaali-paneelin. Siinä presidenttiehdokkaat haastettiin pohtimaan arvovalintoja, joilla voidaan turvata nuorille hyvä tulevaisuus ja työelämä.

Maailma, johon nuori korkeakouluopiskelija valmistuu, näyttää hyvin erilaiselta kuin ennen. Opinnoissa ja työelämässä nuoriin kohdistuu yhä enemmän paineita. Opintojen ja työn yhteensovittaminen vaativassa aikataulussa ajaa

monen nuoren voimavarat ahtaalle. Tulevaisuus näyttättyy nuorille monin tavoin epävarmana.

Keskustelutilaisuuden yhteydessä kerrottiin Akavan #TärkeäOsaMinua -kampanjasta, joka tarjoaa nuorille kanavan kertoa huolistaan ja toiveistaan sekä tuo heidän kokemuksensa päättäjien tietoon.

Paneelikeskusteluun oli kutsuttu presidenttiehdokkaat **Mika Aaltola**, **Li Andersson**, **Pekka Haavisto**, **Jussi Halla-aho**, **Harry Harkimo**, **Olli Rehn** ja **Alexander Stubb**.

Arvioinnista tukea Tuomioistuinviraston kehittämiseen

VALTIOVARAINMINISTERIÖ julkaisi 8.11. arvioinnit kuudesta eri virastosta, jotka ovat käyneet lähivuosina läpi merkittäviä uudistuksia. Arvioitava oli muun muassa Tuomioistuinvirasto. Arvioinneista saatavaa tietoa hyödynnetään virastojen toiminnan, ohjauksen ja johtamisen kehittämiseksi.

Arvioidut virastot onnistuivat uudistuksissa pääsääntöisesti hyvin. Keskeiset kehittämiskohteet liittyvät henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen varmistamiseen, tehokkuustavoitteita koskevien konkreettisten mittareiden määrittelyyn sekä toimintatapojen ja -kulttuurin kehittämiseen uudistuksen jälkeen. Myös sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä, sähköisten järjestelmien kehittämisessä sekä seuranta- ja arviointisuunnitelmien laatimisessa löytyi kehitettävää.

Tuomioistuinvirasto perustettiin vuonna 2020 huolehtimaan tuomioistuinlaitoksen keskushallintoviranomaisen tehtävistä. Virastolle siirtyi suurin osa niistä keskushallintotehtävistä, joita aiemmin hoidettiin oikeusministeriössä. Viraston perustaminen on parantanut tuomioistuinlaitoksen riippumattomuutta, mutta viraston roolia suhteessa tuomioistuimiin tulisi edelleen täsmentää.

Suomalainen Lakimiesyhdistys 125 vuotta

■ **SUOMALAISEN** Lakimiesyhdistyksen vuotuinen päätapahtuma, Oikeuskulttuurin päivä, järjestettiin marraskuussa teemalla ”Sananvapaus ja oikeuden mahdollisuudet muuttuvassa maailmassa”. Päivä oli samalla yhdistyksen 125-vuotisjuhla. Tilaisuudessa jaettiin Lakimiesyhdistyksen palkinnot ja apurahat oikeustieteelliseen tutkimukseen.

125-vuotisjuhlavuoden kunnianmaininnat saivat eduskunnan apulaisoikeusasiamies, oikeustieteen lisensiaatti **Maija Sakslin** ja korkeimman hallinto-oikeuden presidentti, OTT **Kari Kuusiniemi**. Allan Serlachius-Särkilahti -palkinto myönnettiin professori **Heikki Pihlajamäelle**. Myönnetty apurahat on listattu verkkosivuilla: www.lakimiesyhdistys.fi/apurahat.

Loma-asunnot

Rentoudu Juristiliiton loma-asunnoissa!

Liitto vuokraa loma-asuntoja Leviltä, Rukalta ja Vierumäeltä edulliseen jäsenhintaan.

Kaikissa kohteissa sinua odottavat viihtyisät tilat ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Loma-asunnot on varusteltu 6–8 henkilölle.

Katso loma-asuntojen vapaat ajankohdat nettisivulta osoitteessa juristiliitto.fi/loma-asunnot

Lisätietoja ja varaukset:
lomamokit@juristiliitto.fi
puh. 09 8561 0315

Katso kaikki loma-asunnot verkosta!

Isien pitämässä vapaissa pientä nousua

Uusi perhevapaalaki tuli voimaan reilu vuosi sitten. Juristiliitto oli mukana uudistustyössä. Täyttääkö tasa-arvoa edistämään tarkoitettu laki tavoitteensa ja jakautuvatko perhevapaat jatkossa tasaisemmin?

Teksti **JAANA TAPIO** | Kuvitus **ANNA-KAISA JORMANAINEN**

Elokuussa 2022 voimaan tulleen uuden perhevapaalain yhtenä tavoitteena oli tasoittaa lapsen varhaisvuosien hoitovastuuta ja jakaa vapaita tasaisemmin molemmille vanhemmille. Samalla vapaiden kokonaiskesto piteni.

Myös vapaiden sijoittamisesta joustavasti työjaksojen ja esimerkiksi osa-aikatyön lomaan tehtiin helpompaa. Lisäksi monimuotoisia perheitä eli esimerkiksi adoptio-, monikko- ja sateenkaari-perheitä pyrittiin ottamaan laissa entistä paremmin huomioon.

Vanhan perhevapaajärjestelmän aikana äidit käyttivät valtaosan perhevapaista ja isien käyttämät vapaat olivat nimenomaan isille korvamerkittyjä isyysvapaita. Miten kävi – onko laki ehtinyt jo tasoittaa eroja?

– Isien pitämien vapaiden määrä on vuonna 2022 noussut 12,2 prosenttiin kaikista korvatuista vanhempainpäivärahapäivistä, kun määrä edeltävänä vuonna oli 11,1 prosenttia. Nousua on siis

reilun prosenttiyksikön verran, mitä voi pitää vaatimattomana, mutta suunta on oikea. Uusi järjestelmä on ollut voimassa vasta lyhyen ajan, sanoo Akavan tasa-arvo- ja työympäristöpäällikkö **Lotta Savinko**.

Savinko muistuttaa, että tällaisen lakimuutoksen vaikutukset näkyvät joka tapauksessa viiveellä, koska mahdollista muutosta voi tulla vain sitä tahtia, mitä lapsia syntyy.

Erikseen ei ole tutkimustietoa siitä, eroavatko akavalaisien liittojen jäsenten pitämät perhevapaat keskiarvosta, mutta yleisesti ottaen korkeakoulutetut isät ovat pitäneet perhevapaita enemmän kuin työntekijäammateissa toimivat.

Tunnetaanko uutta lakia vieläkään?

Akavalaiset liitot ja niiden mukana Juristiliitto olivat aikanaan vahvasti mukana uudistamassa perhevapaita, koska liitoissa koetaan tasa-arvoisemman työelämän ajavan kaikkien etua: niin äitien, isien kuin lasten sekä niiden, jotka elävät epätyypillisemmissä perhemuodoissa.

Raskaussyrjintään liittyvät tapaukset korostuvat julkisen hallinnon työpaikoissa.

Keskustelua jatkaakseen Akava jäsenjärjestöineen julkaisi marraskuussa isänpäivän aikaan kampanjan, jolla haluttiin edelleen muistuttaa perheitä perhevapaisten ja perhevastuun tasa-arvoisemmasta jakamisesta. Viesti oli suunnattu paitsi vanhemmille itselleen myös työnantajille.

Savinko kokee, että vaikka perhevapaat olivat lain valmistelun aikaan ja sen voimaantulon jälkeen paljon esillä, keskustelu aiheen ympärillä on hiljennyt. Moni perhe ei välttämättä vielääkään tunne uuden lain sisältöä. Kampanjalla perheitä haluttiin herätellä miettimään, mikä on lapsen syntyessä tärkeintä ja miten hieno elämänvaihe lapsen syntymästä alkaa.

– Kampanjassa iäkkäät isät miettivät, miten he aikanaan käyttivät perhevapaata, miten perhevastuu jakaantui lasten ollessa pieniä ja miltä nämä ratkaisut heistä jälkikäteen tuntuvat. Kannustimme kampanjalla kumpaakin vanhempaa – ja tässä erityisesti isiä – käyttämään perhevapaata.

Vapaan palkallisuus TES:ssä tai työ sopimuksessa

Perhevapaista ja niiden korvattavuudesta säädellään kolmella tasolla. Yksi taso on lainsäädäntö, toinen on virka- ja työehtosopimukset ja kolmas työpaikan toimisäännöt ja työntekijän oma työ sopimus.

Vaikka akavalaisten neuvottelujärjestöjen virka- ja työehtosopimukseen onnistuttiin saamaan uuden perhevapaajärjestelmän mukaisesti vanhempainrahapäivät palkallisiksi kummallekin vanhemmalle, kaikilla aloilla työehtosopimuksia ei ole muutettu vastaamaan uuden lain vaatimuksia. Miten on mahdollista, että työehtosopimukset menevät lain edelle?

– Lainsäädäntö ei velvoita työnantajaa maksamaan palkkaa vanhempainvapaalta, vaan vanhempainvapaan palkallisuudesta on sovittu joko työehtosopimuksessa tai työ sopimuksessa. Palkallinen perhevapaa ja sen pidentäminen on neuvoteltava osa

12,2 PROSENTTIA

Vuonna 2022 isien pitämien vapaiden määrä nousi 12,2 prosenttiin kaikista korvatuista vanhempainpäivärahapäivistä. Nousua edellisvuoteen oli reilun prosenttiyksikön verran.

Perhevapaauudistuksen ABC

- Vanhempainpäivärahat ovat nimeltään erityisraskausraha, raskausraha ja vanhempainraha.
- Raskausvapaalle voi jäädä aikaisintaan 30 arkipäivää ennen lapsen laskettua syntymäaikaa.
- Vanhempainvapaa kestää yhteensä 320 arkipäivää, josta kummallekin vanhemmalle kuuluu 160 arkipäivää. Kumpikin vanhempi voi luovuttaa omasta kiintiöstään 63 päivää toiselle vanhemmalle, puolisolle, toisen vanhemman puolisolle tai lapsen muulle huoltajalle.
- Vanhemmat voivat saada vanhempainpäivärahoja samaan aikaan enintään 18 arkipäivän ajan.
- Työntekijällä on oikeus pitää vapaa enintään neljässä vähintään 12 päivän pituisessa jaksossa, kunnes lapsi täyttää kaksi vuotta. Yrittäjä tai freelancer päättää jaksojen määrän ja pituuden itse.
- Osittaisesta hoitovapaasta sovietaan työnantajan kanssa. Työaika voi olla enintään viisi tuntia päivässä, ja osittainen työpäivä pienentää päivärahakiintiötä puolella päivällä.
- Kotihoidon tukea voi saada alle kolmevuotiaasta lapsesta.

työehtosopimuskokonaisuutta, jolla on aina hintansa, Savinko selvittää.

Työelämässä ja työpaikoilla vallitsevilla asenteilla on kuitenkin suuri merkitys sille, tehdäänkö perheissä tasa-arvoisia päätöksiä perhevapaista. Ideaalitilanteessa ilmoitus työnantajalle perhevapaasta olisi yhtä arkipäiväinen uutinen ilmoittajan sukupuolesta tai alasta riippumatta.

Savinko myös muistuttaa, että perhevapaiden kustannukset eivät ole työnantajalle lainkaan niin suuri summa kuin joskus kuvitellaan. Vaikka työnantaja maksaisi työntekijälle vanhempainvapaan ajalta palkkaa, Kela korvaa tälle kustannuksista suurimman osan.

– Suurempana kustannuseränä pidetään perhevapaisiin liittyviä epäsuoria kustannuksia, kuten sijaisen rekrytointia ja perehdytystä sekä töiden organisointia.

Raskaussyrjintä yleisintä määräaikaisissa työsuhteissa

Pahimmillaan työnantajan vanhentuneet perhevapa-asenteet johtavat syrjintään. **Maria Färkkilä** Juristiiton työ- ja virkasuhdeneuvonnasta kertoo, että liittoon tulee kyselyitä raskaussyrjintäepäilyistä lähes viikoittain. Tyypillinen tilanne on, että raskaana olevan naisen määräaikaista sopimusta ei ole enää jatkettu raskauden tultua ilmi. Toinen ongelma on, että perhevapailta töihin palatessa omat tehtävät ovatkin täysin toiset kuin vapaalle lähtiessä.

– Työnantajan perusteena määräaikaisuuksien loppumiselle on usein, että ethän sinä olisi ollut tosiasialli-

sesti työhön käytettävissä. Mutta jos työsuhte jää uusimatta vain raskauden takia, vaikka henkilö on työhön pätevä ja tehtävä olisi muuten jatkunut, on kyseessä syrjintä, Färkkilä sanoo.

Färkkilä vastaa liitossa valtion ja kuntien työntekijöiden työ- ja virkasuhdeneuvonnasta. Raskaussyrjintään liittyvät tapaukset korostuvatkin hänen mukaansa juuri julkisen hallinnon työpaikoissa. Yksityiseltä puolelta ei vastaavia kyselyitä tule liittoon edes kerran kuukaudessa.

Selvää on myös se, että perhevapaajärjestelmän ongelmat kasautuvat nimenomaan naisille.

– Meille tulee vuodessa vain ihan kourallinen yhteydenottoja, joissa ei-synnyttävä vanhempi kysyy perhevapaista.

Vielä jäi uudistettavaa

Perheille jäi lakimuutoksen jälkeenkin paljon liikkumavaraa sen suhteen, kumpi vanhemmista on perhevapaalla ja kuinka pitkään. Perheiden ei edelleenkään ole pakko jakaa lasten kasvatusvastuuta tasan, vaan osan omista vapaistaan voi esimerkiksi luovuttaa toiselle vanhemmalle.

Joustavuudessa piilee Savingon mukaan työelämän tasa-arvon ja jaetun perhevastuun kannalta lain heikoin kohta. Jatkossa lakia voitaisiinkin Savingon mukaan ohjata siihen suuntaan, että luovutettavia päiviä vähennettäisiin.

Färkkilän mielestä molempien vanhempien perhevapaiden yhtä pitkä palkallisuus olisi sekin askel kohti tasa-arvoisempia vapaita.

Juristiliiton kysymystulokset perhevapaista julkaistaan ensi vuoden puolella osana palkkatutkimusta.

– Nähtäväksi jää, miten paljon ihmiset valitsevat itse toisin. On inhimillistä, että perheissä halutaan, että töihin jää parempaa palkkaa saava osapuoli.

Akavasta muistutetaan, että parempipalkkaisen vanhemman pitämällä perhevapailla on huomattavasti pienempi vaikutus perheen talouteen kuin yleensä kuvitellaan. Kun numerot maltaa laskea kunnolla läpi, saattaa päätös perhevapaista olla ihan toinen kuin mututuntumalla tehtynä.

Juristiliiton jäsenistä perhevapaa-alennusta jäsenmaksuihin haki viime vuonna 225 jäsentä, joista miehiä oli 11 ja naisia 214. Tarkempaa tietoa perhevapaiden jakautumisesta saadaan tämän vuoden palkkatutkimuksessa, jossa jäseniltä kysytään, miten paljon ja milloin on pitänyt perhevapaita, miten vapaat ovat vaikuttaneet ansiotasoon ja miten työnantaja on vapaisiin suhtautunut. Kyselyn tulokset julkaistaan ensi vuoden puolella.

Ajan kanssa tasa-arvoisempaan vanhemmuuteen

Uudessa laissa kotihoidontukea ei uudistettu lainkaan, vaikka se jakautuu yhtä vinoutuneesti kuin vanhempainvapaat. Yksi kehittämisen aiheista olisikin Savinon mukaan perhevastuun jakaminen lasten hoitokijärjestelmässä. Kotiin jäämisellä useaksi vuodeksi on vaikutusta sukupuolten väliseen palkkaeroon.

Kehittämistarpeita on siinäkin, miten monimuotoiset perheet tuntisivat olonsa lastenhankinnassa yhdenvertoisiksi muiden perheiden kanssa. Vaikeita tilanteita voi syntyä esimerkiksi hedelmöityshoidoissa oleville pareille.

– Työntekijät harvoin kertovat lapsenhankintasuunnitelmistaan ennakkoon työnantajalle, koska sen pelätään vaikuttavan uramahdollisuuksiin. Hedelmöityshoidoissa olevat perheet joutuvat usein kertomaan poissaoloistaan ja niiden mahdollisesta syyistä työnantajalle jo etukäteen.

Savinko kuitenkin uskoo, että ajan kanssa perhevapaa- ja lasten hoitokijärjestelmää saadaan edelleen ohjattua oikeaan suuntaan.

– Toivon, että kehittämisen tarpeet ja uudistamisen edut nähdään ja pystymme nykyistä paremmin tukemaan tasa-arvoista vanhemmuutta. •

Ruotsi ja Islanti ovat näyttäneet mallia

POHJOISMAISESSA vertailussa suomalaiset isät ovat perhevapaiden käytössä häntäpäässä. Suomessa jopa viidenneksistä ei pidä perhevapaita lainkaan.

Tutkimukset osoittavat, että vapaiden käyttö on tasapuolisempaa, jos vapaita on erikseen korvamerkitty vain isille. Esimerkiksi Ruotsissa isät pitävät vanhempainvapaista lähes 30 prosenttia. Siellä kumpikin vanhempi saa 90 päivää äitiystai isyyysvapaata. Lisäksi vanhemmat voivat vapaasti jakaa 210 päivää sekä 90 alemman tuen päivää. Tasapituiset vapaat ovat olleet länsinaapurissa käytössä jo vuodesta 2012.

– Perhevapaiden tasapuolisempi jakautuminen Ruotsissa johtuu juuri siitä, että siellä järjestelmä on ollut erilainen jo paljon pidempään. Kulttuurilla on ollut aikaa kehittyä. Ruotsissa on itsestäänselvää, että kumpikin vanhempi tekee lastenhoidossa osansa, sanoo Akavan tasa-arvo- ja työympäristöpäällikkö Lotta Savinko.

Myös Islannissa vapaat on jaettu vanhemmille tasapuolisesti. Kummallekin vanhemmista on osoitettu kolmen kuukauden vapaa, minkä lisäksi vanhemmat voivat jakaa keskenään vielä kolme kuukautta.

Osa-aika työ tuo joustoja – ja uhkia

Ruotsissa on tavallista, että perhevapaita käytetään joustavasti, lyhyissäkin pätkissä. Lisäksi yleistä on osa-aikatyö, varsinkin äideillä. Työn ja perheen yhteensovittamisen kannalta osa-aikatyö onkin tarpeellinen vaihtoehto erilaisissa tilanteissa. Perhevapaaajärjestelmän mahdollisuudet ja työpaikan joustot mahdollistavat perheille sen, että ne voivat rakentaa oman näköisiä, toimivia ratkaisuja.

– Tärkeää on, ettei perheiden tarvitsisi valita toista vanhemmista jäämään kokonaan kotiin, jos joustojen avulla pystyy hallitsemaan palapeliä.

Toisaalta joustoista voi muodostua myös ongelma, jos eri sukupuolet ajautuvat niiden takia työmarkkinoilla hyvin erilaiseen asemaan.

– Jos ajatellaan sukupuolten välistä palkkaeroa ja tasa-arvoa, ei ole hyvä, jos järjestelmä kannustaa juuri äitejä tekemään hyvin lyhyttä työpäivää hyvin pitkään.

Lähteet: Pohjoismaiden ministerineuvosto, Tilastokeskus, THL

JURISTIKIRJE

ajankohtaiset 6•2023 Tilaa juristikirje: almatalent.fi/uutiskirjeet

Toni Malminen on koko uransa ajan pyrkinyt rakentamaan siltaa käytännön juridiikan ja akateemisen maailman välille. Juristikirjeen haastattelussa hän kertoo, miltä niiden suhde näyttää tällä hetkellä ja mitä uusia avauksia hänellä on mielessä.

Juristikirjeen haastattelussa tutkijatohtori, yliopistonlehtori, päätoimittaja Toni Malminen

Tavoitteena tasavertainen kohtelu

Luvansaaneet oikeudenkäyntiavustajat ry ajaa oikeudenkäynneissä avustavien juristien tasavertaista kohtelua tuomioistuimissa sekä lujittaa jäsentensä osaamista ja yhteenkuuluvuutta.

Teksti **DIANA TÖRNROOS** | Kuvitus **ISTOCK**

1 Miksi yhdistys on olemassa?

► Yhdistys ajaa luvansaaneiden oikeudenkäyntiavustajien etua: ennen kaikkea sitä, että heitä kohdellaan oikeuslaitoksessa ja julkisuudessa samalla tavoin kuin asianajajia. Jäsenemme ovat pääsääntöisesti yrittäjiä tai ammatinharjoittajia ja varsin kauan alalla toimineita eli kokeneita ammattilaisia.

Lisäksi tuemme jäsentemme ammattitaidon ylläpitämistä ja otamme lausunnoilla kantaa oikeusolojen kehittämiseen. Valvomme jäsentemme etuja myös, kun avustajia koskevaa lainsäädäntöä muutetaan.

2 Millaista toiminta on?

► Tapahtumissamme jäsenillä on tilaisuus seurata esityksiä, vaihtaa mielipiteitä ja seurustella paitsi ammatillisesti myös sosiaalisesti. Teemme vierailuja, viimeksi taisimme käydä korkeimmassa oikeudessa. Järjestämme myös puhtaasti vapaa-ajan tapahtumia, ja saatamme kokoontua tarinoimaan etänäkin.

Vaikutamme jäsenten hyväksi. Olemme ottaneet kantaa esimerkiksi oikeusistuimien turvatarkastuksiin, joissa toivomme jäsenillemme samanlaista kohtelua kuin asianajajille – tosin tässä ei käsittääkseni ole ongelmaa muualla kuin Helsingissä tällä hetkellä.

4 Miten toimintaan pääsee mukaan?

► Jos on saanut luvan toimia oikeudenkäyntiavustajana, riittää, että lähettää sähköpostia meidän hallituksellemme.

3 Mitä yhdistys antaa jäsenelle?

► Jäsen saa tukea ammatistaan, yhteenkuuluvuuden tunnetta ja sen, että yhdistys puuttuu mahdollisesti esiintyviin epäkohtiin. Huolehdimme jäsenistön vaikutusvallasta: meillä on edustajia muun muassa Asianajajaliiton yhteydessä toimivassa oikeudenkäyntiavustajalautakunnassa – joka antaa ja peruuttaa oikeudenkäyntiavustajien luvat – ja Juristiliiton eri elimissä.

Jäsenet saavat jäsenkortin, joka mahdollistaa normaalin ja sujuvan käytännön oikeusistuimissa ja yleensä myös poliisilaitoksilla suurimmassa osassa Suomea.

5 Terveiset jäsenyydestä kiinnostuneelle

► Haluatko liittyä jalkapallojoukkueeseen vai pelaatko pallolla yksin pihalla? Tätä voi pohtia, kun harkitsee jäsenyyttä.

Korkein hallinto-oikeus tekee töitä väistötiloissa vielä tammikuun 2024 puolelle. KHO:n presidentti Kari Kuusiniemi odottaa paluuta Kasarmitorin varteen 1901 valmistuneeseen rakennukseen, josta löytyy myös Ståhlbergin muistihuone entistä ehompana.

KARI KUUSINIEMI:

Suomessa ei vielä tarvetta ilmasto-oikeudenkäynneille

Vastaako oikeusjärjestelmämme nykyisiin, eksistentiaalisiin ongelmiin? KHO:n presidentin Kari Kuusiniemen mukaan oikeus ratkaista ongelmia on lainsäätäjällä ja poliittisilla päätöksentekijöillä. Tuomioistuin on vasta viimeinen suoja, jos esimerkiksi perusoikeuksia loukataan.

Teksti **TARJA VÄSTILÄ** | Kuvat **SABRINA BQAIN**

Korkeimman hallinto-oikeuden presidentti **Kari Kuusiniemi** sai lokakuussa Juristiliiton huomattavimman tunnustuksen, K.J. Ståhlberg -mitalin. Palkinto jaettiin Juristipäivän yhteydessä.

– Tuntuu valtavan hyvältä. Mitalin saaminen kuuluu ilman muuta urani kohokohtiin.

Kuusiniemi muistuttaa, että Ståhlberg oli sekä korkeimman hallinto-oikeuden että Suomen tasavallan ensimmäinen presidentti ja puolusti oikeusvaltiota koko uransa ajan. KHO:n nykyinenkin presidentti edistää omassa työssään oikeusvaltioperiaatetta.

– On upeaa, että tuomioistuinlaitoksen merkitys on tunnistettu julkisen talouden suunnitelmassa ja oikeudenhoidon lisärahoitus on huomioitu. Ollaan menossa oikeaan suuntaan.

Ympäristöoikeus vei mukanaan

Jos Kuusiniemi ei olisi aikoinaan päässyt oikeustieteelliseen, hän olisi mennyt opiskelemaan kemiaa ja suunnannut tutkimusuralle. Myös oikeustieteitä opiskellessa tutkijan ura kiinnosti eniten.

– Minulla ei ollut ympäristötaustaa eikä selvää näkemystä, mille oikeudenalalle haluaisin. Silloinen ympäristöoikeuden professori houkutteli opinnoissa hyvin menestyviä ja tutkimustyöstä kiinnostuneita alalle. Rahoitustakin kuulemma oli luvassa.

Kuusiniemi pääsi tutkimaan ja toimi sittemmin ympäristöoikeuden lehtorina Teknillisessä korkeakoulussa, professorina Turun yliopistossa ja edelleen dosenttina yliopistoissa.

– Ympäristöoikeuden professuuri oli unelmatyötä. Sitten EU:n Natura 2000 -verkostoa koskevia valituksia tuli KHO:hon kertarysäyksellä 1 600. Ympäristöoikeudellista osaamista ja määräaikaista tuomareita tarvittiin. Ajattelin, että olisi mielenkiintoista nähdä, miten tuomioistuin toimii. Hurahdin täysin ja päädyin vakinaiseksi tuomariksi. Voin kyllä suositella muillekin.

Ilmasto-oikeudenkäyntejä eri puolilla maailmaa

Ympäristöoikeus on mitä ajankohtaisin oikeudenala nykymaailmassa, kun ilmastomuutoksesta on tullut globaali ongelma. Suomessa ensimmäinen ilmasto-

laki saatiin vuonna 2015, nykyisin voimassa oleva on vuodelta 2022 ja sen muutoksenhakusäännökset tältä vuodelta.

Maailmanlaajuisesti on jo käynnissä noin 2 000 erilaista ilmasto-oikeudenkäyntiä, joista suurin osa on USA:ssa ja paljon myös Latinalaisessa Amerikassa ja Aasian maissa.

– Meikäläisessä vahvassa legalistisessa ja oikeusvaltion periaatteita kunnioittavassa järjestelmässä tuomioistuinten roolia ei pitäisi ilmastoasioissa ehdoin tahdoin kasvattaa. Tuomioistuimen pitää olla vasta se viimeinen varaventiili, Kuusiniemi toteaa.

– Tuomioistuinten täytyy kunnioittaa lainsäätäjän ja poliittisten päätöksentekijöiden oikeutta ratkaista yhteiskunnallisia ongelmia parhaiksi valitsemillaan keinoilla. Tuomioistuimet puuttuvat asiaan vasta, jos kansainvälistä tai kotimaista oikeutta rikotaan ja ihmisen ja perusoikeuksia loukataan.

Muissa oikeusjärjestelmissä poliittisia tavoitteita voidaan joutua ajamaan tuomioistuinten kautta, jos oikeusvaltioperiaate, luottamus viranomaisten toimintaan ja toiminnan valvonta eivät toteudu.

Kuusiniemi huomauttaa lisäksi, ettei yksittäinen maa tai edes EU voi yksin ratkaista kriisiä. Teknologinen kehitys ja fossiilitaloudesta irtautuminen ovat myös avainasemassa.

Tuomioistuin ei tee ilmastopäätöksiä

Suomessa luontojärjestöt yrittivät valittaa valtioneuvoston ilmastoselonteosta, joka ei kuitenkaan ollut valituskelpoinen päätös.

Järjestöt totesivat valtioneuvoston rikkoneen ilmastolaki, kun uusista ilmastotoimista ei päätetty hiilinielun pienentyessä. Kuusiniemen mukaan kyse on hallintoprosessuaalisesti kiintoisasta ongelmasta: missä tilanteessa viranomaisen passiivisuudesta voi tehdä valituksen?

– Jos poliittiset päätöksentekijät eivät reagoi riittävän nopeasti ja päättäväisesti ilmastonmuutokseen siten kuin kansainväliset sopimukset ja ilmastolaki edellyttävät, minkälaista oikeussuojaa tuomioistuimet voivat tarjota järjestöjen edustamille intresseille? Eli sille, että maapallo säilyisi elinkelpoisena myös tuleville sukupolville.

Ilmastonmuutos ihmiskunnan kohtalon kysymyksenä vaatii merkittäviä toimenpiteitä. Saattaa olla ongelmallista, jos viranomaisen passiivisuuteen ei voida reagoida tuomioistuimessa.

Hollannissa ympäristöjärjestö Urgendan passiivisuuskannetta käsiteltiin korkeimmassa oikeudessa, kun hallitus ei ollut toteuttanut sitoumuksiaan. Saksassa päädyttiin tekemään uusi ilmastolaki, kun edellisessä laissa suurin vastuu ilmastotoimista lastattiin vasta tuleville sukupolville.

– Tuomareilla ei ole työaikaa, mutta työhön ei tarvitse hukkaa, Kari Kuusiniemi muistuttaa.

Kari Kuusiniemen vinkki juristin polulle

ÄLÄ suunnittele liikaa, seuraa kiinnostuksen polkuja. Tee sellaisia opintoja ja työrupeamia, jotka motivoivat ja kiinnostavat itseäsi. Sillä pääsee tosi pitkälle.

– Tuomioistuimilla on viimekätinen velvollisuus turvata ihmis- ja perusoikeudet. Jossakin tilanteessa voisi olla mahdollista, että tuomioistuin katsoisi poliittisen päätöksentekijän menettelleen lainvastaisesti, jos menettely ei täyttäisi kansainvälisten velvoitteiden ja ilmastolain vaatimuksia.

Kuusiniemen mukaan KHO ei voisi milloinkaan antaa sellaista päätöstä, jossa se kertoisi valtioneuvostolle, kuinka suomalaista ilmastopolitiikkaa pitää hoitaa. Jos ratkaisu on joillakin perusteilla lainvastainen, se on kumottava ja palautettava valtioneuvostolle uudelleen käsiteltäväksi.

Itsenäistä ja kollegiaalista työtä

Tutkijan ura oli Kuusiniemelle haaveena siksi, että tutkimustyö on itsenäistä ja riippumatonta. Tuomioistuimissa hän huomasi, että ennakkopäätösten tekeminen on samantyyppistä työtä.

– Kolleginen menettely teki vaikutuksen. Meillä työ on myös itsenäistä, riippumatonta ja mielenkiintoista, mutta vieressä on toinen toistaan viisaampia kollegoita. Kun hankala juttu lähtee aukeamaan keskustelussa, se on hienointa, mitä ammatillisella uralla voi saavuttaa.

Tuomioistuinlaitos on vakaa työnantaja, jossa saa tehdä tärkeää oikeusvaltiotyötä.

– Kun seuraa uutisia muualta maailmasta, ymmärtää, miten kallisarvoinen oikeuslaitoksemme on luodessaan yhteiskuntaan luottamusta, turvallisuutta ja hyvinvointia.

Tuomioistuintyöhön voi liittyä myös kansainvälistä yhteistoimintaa. KHO on seuraavat kaksi vuotta puheenjohtajana EU:n korkeimpien hallinto-oikeuksien järjestössä, jossa voi keskustella syvällisesti konkreettisista oikeuskysymyksistä ja vaihtaa kokemuksia lukuisista asioista.

Työajan voi itse määritellä

Kuusiniemen mukaan tuomioistuintyössä henkilön tärkein yksittäinen ominaisuus on kyky erottaa olenainen epäolennaisesta. Mikään inhimillinen ei ole vierasta. Asiat lähtevät liikkeelle jonkin viranomaisen päätöksestä ja voivat liittyä vaikkapa ulkomaalais-, ympäristö-, vero-, kilpailu-, kunnallis-, kirkollis-, julkisuus-, tietosuoja- ja sosiaaliasioidin. Eri asiaryhmätyyppejä on kolmisensataa.

Oikeudellinen erikoistuminen ja huippuosaaminen on viety pitkälle. Jokaisen on kuitenkin ratkaistava monenlaisia asioita ja perusteltava ratkaisut oikeudellisesti ja ymmärrettävästi.

Kuusiniemi lohduttaa niitä, jotka arkailevat tuomioistuinlaitokseen töihin tulemistä.

– Nykyisin kaikkien tuomioistuinten päällikkötuomarit ymmärtävät, että ihmisillä pitää olla muutakin

Voiko viranomaisen ilmastopassiivisuuteen reagoida tuomioistuimissa?

Kuka

KARI KUUSINIEMI, 63

- ▶ OTK 1982, OTL 1985, OTT 1992, Helsingin yliopisto
- ▶ Tutkimusapulainen, -assistentti, nuorempi tutkija 1983–91, Suomen Akatemia
- ▶ Ympäristöoikeuden lehtori, talousoikeuden ma. professori 1991–95, Teknillinen korkeakoulu
- ▶ Ympäristöoikeuden professori 1996–2002, Turun yliopisto
- ▶ Hallinto-/oikeusneuvos 1999–2000, 2002, KHO
- ▶ Suomalaisen Tiedekatemian jäsen 2014–
- ▶ Presidentti 2018–, KHO
- ▶ Maanpuolustuskurssiyhdistyksen puheenjohtaja 2020–
- ▶ Oikeustieteellisen tiedekunnan kunniatohtori 2021, Turun yliopisto
- ▶ Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan suurristi 2021
- ▶ World Jurist Association Medal of Honor 2023
- ▶ ACA-Europan eli EU:n ylimpien hallintotuomioistuinten yhdistyksen presidentti 2023–25

elämää kuin istua päivät pitkät oikeudenkäyntimenetelyssä ja tehdä työt illalla.

Tuomareilla ei ole työaikaa, mutta työhön ei tarvitse hukkua. Kuusiniemen työskentelytapa on tehdä töitä joka päivä, mutta ei pitkiä rupeamia kerrallaan. Hän herää kukonlaulun aikaan, mutta ehtii kesken päivän käydä kuntosalilla. Se auttaa nollaamaan ajatukset, eikä stressi tai kiire vaivaa.

Luottamus siivittää

Mitä korkeimman hallinto-oikeuden presidentistä ei ehkä tiedetä? Kuusiniemi oli nuoruudessaan kansallisen tason pöytätenniksenpelaaja. Nykyään hän harastaa kuntosalin lisäksi vaeltamista ja snorklausta vaimonsa kanssa etenkin lomilla.

Omalla uralla Kuusiniemeä siivittää esimerkillinen ominaisuus:

– Minulla on loistavia työtovereita ja yhteistyökumppaneita. Jos saan kehua itseäni heihin liittyen, niin olen hyvä luottamaan toisiin ihmisiin. •

ÄÄNIKIRJA TÄYDENTÄÄ MUITA OPPIMISMENETELMIÄ

Äänikirjat ovat vakiintuneet osaksi oikeustieteen opiskelua. Äänikirja tuntuu sopivan esimerkiksi tietojen kertaamiseen lenkin tai bussimatkan ohessa.

Teksti **KATJA ALAJA** | Kuvitus **ISTOCK**

Suomen äänikirjabuumi näkyy myös oikeustieteen tenttikirjoissa. Esimerkiksi Alma Talent on tuonut äänikirjoja juridiikan digitaaliseen Verkkokirjahylly-sisältöpalveluun. Oikeustieteen opiskelijat kautta Suomen käyttävät palvelua opinnoissaan, ja sillä on käyttäjinä myös oikeustieteen ammattilaisia.

Juridiikan Verkkokirjahyllyn kohdalla kimmoke äänikirjojen julkaisemiseen tuli yliopistojen kirjastoilta, jotka välittivät opiskelijoiden toiveen Alma Talentille. Vuonna 2022 tehdyn pilottiprojektin jälkeen suosituimpia tenttikirjoja julkaistiin äänikirjoina.

– Halusimme, että opiskelijat saavat tietoa siinä muodossa, mihin he ovat tottuneet. Oikeustieteen pääsykoekursseilla käytetään materiaalia hyvin monipuolisesti, mukaan lukien äänimateriaalia, kertoo liiketoimintajohtaja **Maria Ampiala** Alma Talentilta.

Selkeys Eleettömyys

Ampialan kollega, julkaisupäällikkö **Heidi Antinkari** lisää, että oikeustieteen opiskelijana hän äänitti itselleen äänimateriaalia oppimisen tueksi jo 1990-luvulla, kuten hänen mukaansa monet muutkin.

Editan juridisen kirjallisuuden kehityspäällikkö **Jonna Vihavainen** kertoo, että heidän ammattikäyttöön tarkoitettussa Lakitiedon digikirjastossaan ei tällä hetkellä ole äänikirjoja, mutta tarvetta kartoitetaan. Edita on lähettänyt kyselyn oikeustieteen opiskelijoille ja juristeille marraskuussa 2023.

Tehoja kirjaformaattien yhdistelmästä

Käyttäjätietojen pohjalta Antinkari tietää, että joka kolmas verkkokirjan avannut avasi sitä sisällöllisesti vastaavan äänikirjan. Joukossa on myös tenttikirjaa tuntikausia kuunnelleita. Muu data ei ole julkista.

– Palautteen perusteella opiskelijat ovat pitäneet äänikirjaa opiskelua tukevana muotona. He ovat todella tehokkaita ja haluavat hyödyntää kaiken ajan, joten jotkut kuuntelevat äänikirjaa jopa lenkillä tai bussissa. Harva

Yhdenmukaisuus

kuitenkaan luottaa vain yhteen oppimisen tapaan, Antinkari sanoo.

Hän antaa pari esimerkkiä: Gradua tehdessä opiskelija etsii tiettyjä lakitekstejä ja niihin liittyvää kommentaarimateriaalia hakutoiminnolla verkosta. Tenttiin valmistautuessaan hän voi ottaa kirjan haltuun lukemalla sen printtinä tai verkosta tai kuuntelemalla sen. Hän voi myös yhdistellä eri formaatteja.

– Äänikirjat voisivat sopia hyvin asioiden kertaamiseen. Asioiden hakemisessa ne eivät ole joustavimpia, pohtii Vihavainen Editalta.

Alma Talentin Antinkari arvelee samoin: asioiden hakeminen ääniraidasta ei onnistu, paitsi otsikkotasolla.

Eleettömyys ja yhdenmukaisuus arvossa

Alma Talentin saaman palautteen perusteella äänikirjan lukijalta odotetaan eleettömyyttä ja lukutavalta yhdenmukaisuutta.

– Mitä eleettömämpi lukija on, sitä parempaa on palaute. Asia korostuu kaikkien tietokirjojen kohdalla, Antinkari sanoo.

Alma Talentin Verkkokirjahyllyn kirjat on lukenut koneääni. Se lienee taloudellinenkin ratkaisu, sillä koneääni tekee julkaisemisesta edullisempaa verrattuna ihmislukijaan.

Antinkarin mukaan yhdenmukaisuus liittyy esimerkiksi siihen, että pykälät ja oikeustapaukset pitää lukea samalla tavalla.

Editan julkaisemassa, **Sanna Ruohon** kirjoittamassa artikkelissa on pohdittu lukion äänikirjojen tekemistä. Myös niissä on paljon faktaa. Vähäeleisyyden ja yhdenmukaisuuden rinnalle nostetaan selkeys: esimerkiksi otsikoiden ja kaksoispisteen jälkeisten

tautusten kanssa on oltava tarkkana, jotta lukija pysyy mukana.

Tähän mennessä Alma Talent on tehnyt pieniä muutoksia juridiikan äänikirjoihin verrattuna painettuihin kirjoihin, esimerkiksi viittauksia joihinkin verkkokirjan

kaavioihin ja taulukoihin. Entä tulevaisuudessa?

– Sisällöntuotantotavat tulevat monipuolistumaan, ja enemmän tuotetaan suoraan digiformaattiin. Tämä antaa vapauksia irrottautua painetun kirjan muodosta, Ampiala katsoo. •

Lukeminen tuntuu sopivan tietokirjallisuuteen

ON vasta vähän tietoa siitä, kuinka äänikirjat vaikuttavat ymmärtämiseen painettuihin kirjoihin verrattuna. Yksi lähde on **Anisha Singhin ja Patricia A. Alexanderin Educational Psychology Review**'ssa vuonna 2022 julkaisema metakatsaus. Siinä huomioituihin tutkimuksiin osallistui niin peruskoululaisia, toisen asteen opiskelijoita kuin yliopisto-opiskelijoita.

Metakatsaus antoi viitteitä siitä, että oppilaat ja opiskelijat ymmärsivät kertomakirjallisuutta sekä kertomakirjallisuuteen yhdistettyä tietokirjallisuutta yhtä hyvin äänikirjasta kuuntelemalla kuin painetusta kirjasta lukemalla. Sen sijaan he, jotka lukivat painetusta kirjasta nimenomaan tietokirjallisuutta, ymmärsivät sisältöä paremmin kuin sitä äänikirjana kuunnelleet.

Mistä johtuu, että tietokirjallisuutta voi olla vaikeampaa ymmärtää kuultuna kuin kertomakirjallisuutta? Psykologian apulaisprofessori **Johanna Kaakinen** Turun yliopistosta viittaa tiedonkäsittelyn kahteen pullonkulaan: tarkkaavaisuuteen ja työmuistin rajallisuuteen.

– Koska äänikirjassa puhe soljuu jatkuvasti eteenpäin, asioita voi mennä ohi, jos keskittyminen jossakin kohtaa herpaantuu. Ja jos eteen tulee jokin epäselvä kohta, kuuntelijan on hankalampaa palata siihen kuin printissä. Tällöin työmuisti joutuu koville, Kaakinen sanoo.

Hän mainitsee, että äänikirjaa kuunnellessa jonkin rutiininomaisen asian tekeminen – esimerkiksi käveleminen – voi ylläpitää vireystilaa ja edistää sillä tavoin keskittymistä aiheeseen.

Lisää tutkimustakin on tulossa. Kaakinen esimerkiksi tutkii ajatusten harhailemista eri tilanteissa, kirjaa lukiessa ja äänikirjaa kuunnellessa.

Tenttikirjallisuus

Sananvapauden rajat

Joidenkin mielestä mitään ei saa enää sanoa. Toiset taas tuntuvat uskovat, että mitä tahansa saa sanoa. Ainakin he itse saavat.

Kuten nyt jääkiekkotähti **Severi Lahtinen**. Hän otti lokakuussa Päijät-Hämeen käräjäoikeudessa kaksi vuotta vankeutta raiskauksesta. Samana päivänä hän selitti tuomiotaan Instagram-videossaan ja antoi varsin suurin sanoin ymmärtää, että asianomistajana ollut nainen oli syyllistynyt väärään ilmiantoon.

Tarinansa vakuudeksi hän oli keksinyt naisen väitetylle valehtelulle motiivin: tämä poti huonoa omaatuntoa poikaystävänsä pettämisestä.

Jo ensimmäisen vuorokauden aikana video keräsi noin 20 000 tykkäystä. Suomessa näköjään riittää jengiä, joka kuvittelee tietävänsä totuuden nähtyään tuomitun oman version tapahtumista.

Oikeuden päätöksen perusteella kiekkoilijan versio tapahtumista soti kaikkea muuta näyttöä vastaan. Se ei sopinut yhteen sen enempiä asianomistajien, todistajien kuin kirjallisen näytön kanssa.

Artisti Poju meni vielä pidemmälle kuin Lahtinen. Hän kutsui omassa päivytyksessään naista ”kusiseksi akaksi” ja päätti päivityksensä jyrkästi: ”Kaveria ei jätetä.”

Lahtisen ja Pojun päivytykset saivat peukutuksia, mutta myös kritiikkiä. Silloin moni korosti, että kiekkoilijalla on oikeus kertoa oma näkemyksensä tapahtumista.

Onko näin? Onko julkisessa valkopesuoperaatioissa tosiaan oikeus väittää toisesta ihmisestä mitä tahansa? Saako rikoksesta tuomittu väittää jonkun toisen syyllistyneen rikokseen? Onko tuomittu vapautettu kunnianloukkaussäännösten noudattamisesta? Missä näin säädetään?

Monella tuntuu olevan käsitys, että kun itse on kritiikin kohteena, kaikki keinot ovat sallittuja. Esimerkiksi rosvomuistelmissa esitetään lähes järjestään raflaavia väitteitä muiden ihmisten toiminnasta. Rosvon sana riittää, faktantarkastus loistaa poissaolollaan, eikä väitteen kohteelle tarjota yleensä mahdollisuutta esittää omaa käsitystään tapahtumista.

Aggressiiviset valkopesuoperaatiot ovat tyypillisiä eri tason julkkiksille. Tavallisen kansan Instagram-päivitys voi johtaa toisenlaiseen lopputulokseen.

Eräs nainen ilmoitti jouluna 2021 kavereilleen: ”Mun iloiset perheutiset jouluksi: mun väkivaltainen avioliitto on päättymässä. Saa onnitella!”

Ex-mies teki rikosilmoituksen. Hän ahdistui siitä, kun tuttavapiiri sai tietää hänen olleen pahoinpidel- leen puolisoaan.

Oikeuden mukaan oli riidatonta, että nainen oli kokenut avioliitossaan henkistä ja fyysistä väkivaltaa ja joutunut sen takia turvakotiin. Nainen ei siis puhunut perättömiä. Kyse oli siitä, loukkasiko totuuden kertominen miehen kunniaa.

Ja loukkasihan se, Keski-Suomen käräjäoikeus päätti. Naisen tarkoitus ei ollut loukata, mutta kyllä olisi pitänyt tajuta miehen kunnian kolhiintuvan siitä, että hän paljastuu vaimonhakkaajaksi.

Tarina jatkuu hovissa.

Kun nämä kaksi tapausta laittaa rinnakkain, syntyy kieltämättä aika erikoinen kuva sananvapauden rajoista.

Raiskauksesta tuomittu syyttää asianomistajaa rikoksesta ja perässähiihtäjä kutsuu tätä kusiseksi akaksi, eikä siitä näytä seuraavan muuta kuin peukutuksia. (Ainakaan vielä.)

Toisaalla nainen kertoo totuuden väkivaltaisesta avioliitostaan ja saa tuomion eksänsä kunnian loukkaamisesta.

Ei mikään ihme, että ihmiset hämmentyvät.

Monella tuntuu olevan käsitys, että kun itse on kritiikin kohteena, kaikki keinot ovat sallittuja.

SUSANNA REINBOTH
oikeustoimittaja, Helsingin Sanomat
susanna.reinboth@hs.fi

Etsimme timantteja!

Useimmilla meistä on jossain vaiheessa uraa ollut esihenkilö tai kollega, joka on ollut tukena työpaikalla.

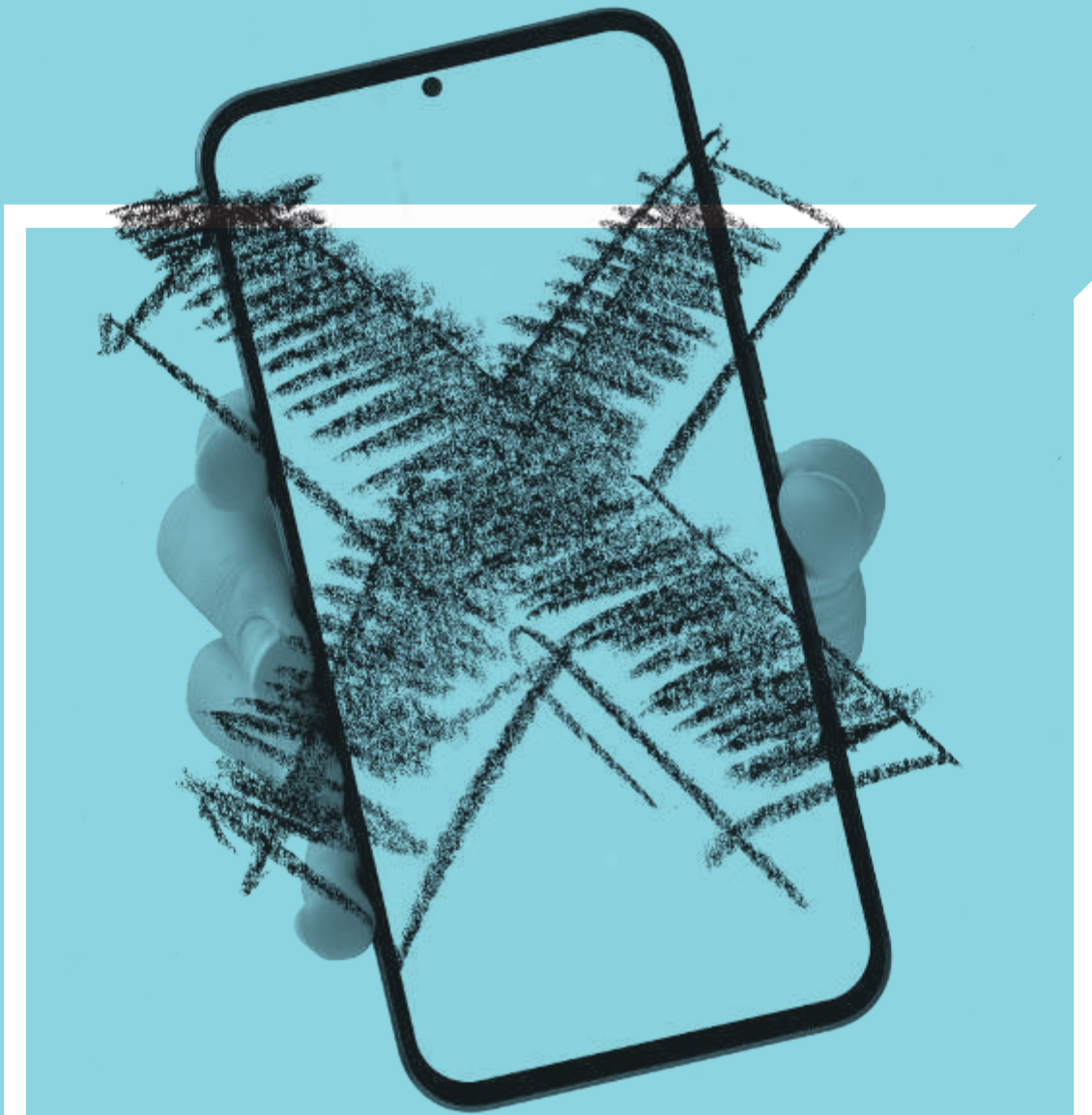
Joku, joka on kannustanut ja haastanut oikeassa kohdassa, auttanut ylittämään vaikeudet ja saavuttamaan tavoitteet.

Näitä timantteja etsimme Juristiliiton ohjelmaan mentoreiksi nuoremmille kollegoille ja oikkareille!

Lue lisää ja vinkkaa kollegasta:

JURISTILIITTO
JURISTFÖRBUNDET

Kännykkäkuria kouluihin lain voimalla?

Hallitusohjelmaan on kirjattu tarve lainsäädäntömuutokselle, jolla puututtaisiin mobiililaitteiden häiritsevään käyttöön koulussa. Mihin koulu voi nykyisellään puuttua, ja mihin lakia tarvitaan? Tästä on käyty viime aikoina vilkasta keskustelua.

Teksti **SANNA JÄPPINEN** | Kuvitus **ISTOCK**

Jo pelkkä puhelimen esille ottaminen oppitunnilla on usein ärsyke vieruskaverille – pitäisikö itsekin –, ja keskittyminen herpaantuu. Puhumattakaan siitä, jos puhelinta käyttää: työnteko pysähtyy, kun uppoutuu kännykkään, ja kaverit helposti kerääntyvät vielä ympärille. Tunnelma on levoton ja työrauha häiriintyy, kertoo rehtori **Jari Harjula** kuopiolaisesta Jynkänlahden koulusta.

Tällaiseen menoon ei lähes 500 oppilaan yläkoulun oppitunneilla nykyään enää juuri törmää, sillä syyslukuvuoden alusta lähtien koulussa on otettu käyttöön tiukempi ja selkeämpi linja kännyköiden ja muiden mobiililaitteiden suhteen.

Kaikkissa Kuopion kouluissa Wilma-merkintöihin on lisätty kännykän häiritsevä käyttö. Jynkänlahdessa jo ensimmäisestä merkinnästä oppilasta jututetaan ja seuraavasta otetaan yhteyttä kotiin. Jos tilanne ei muutu, kolmannesta kerrasta oppilas ja huoltaja kutsutaan kasvatustilaisuuteen, ja seuraava vaihe on jälki-istunto.

Joka tunnin alussa opettaja huomauttaa kännykän käyttökiellosta, ja opetustiloissa on kännykkäparkkilaitot, joihin puhelimen voi vapaaehtoisesti jättää turvallisesti paikkaan. Opettajan luvalla puhelinta saa tietysti käyttää, jos sitä tarvitaan opetukseen tai tehtävät on jo saatu valmiiksi. Lataukseen laitteen voi luvan kanssa viedä tunnin aluksi.

– Oppitunnit ovat nyt selvästi rauhoittuneet. Eniten tässä haetaan paranemista nuorten keskittymiseen ja pitkäjänteiseen tekemiseen, Harjula sanoo.

Mitä koulu saa kieltää jo nyt?

Julkisuudessa on puhuttu paljon koulujen ja opettajien puutteellisista keinoista suitsia kännyköiden häiriökäyttöä. Uuteen hallitusohjelmaan on kirjattu lupaus vahvistaa opettajien ja rehtoreiden toimivaltuuksia puuttuvan opetusta häiritsevään toimintaan ja tehdä ”tarvittavat lainsäädäntömuutokset” mobiililaitteita koskien.

Mutta mikä on nykytilanne? Lyhyesti sanottuna opettaja voi nykyin kieltää kännykän käytön oppituntinsa aikana, sillä hän päättää, mitä välineitä oppituntin aikana käytetään. Tällöin kännykkä on pidettävä repussa äänettömällä tai oppilas voi viedä sen vapaaehtoisesti kännykkäparkkiin. Jos oppilas ei luovu kännykästä kiellosta huolimatta, opettajalla on oikeus poistaa se voimakeinoin.

– Viimeisimmät aiheita koskevat lainsäädäntömuutokset on tehty niin sanottuun työrauhapakettiin vuonna 2014, kertoo juristi, yksikön päällikkö **Laura Francke** Opetushallituksesta.

Tuolloin lainsäädäntöön tuli esineen ja aineen poisotto-oikeus, ja sen perusteella perusopetuksessa kännykkä voidaan ottaa pois, jos se häiritsee. Lukiossa ja

ammattikoulussa poisotto-oikeus koskee vain vaarallista esinettä, mutta opiskelijaa voi pyytää poistumaan häiritsevän käytöksen takia – mikä on toki mahdollista myös perusopetuksessa.

– Tärkeintä tietysti olisivat toimivat pelisäännöt, jotka jo ennakkoon vaikuttaisivat siihen, ettei häiritsevää käytöstä edes tapahtuisi, Francke sanoo.

Jynkänlahden tiukempi linja on toiminut

Takaisin Kuopioon. Uusi kännykkälinjaus on ollut haastatteluhetkellä käytössä Jynkänlahden koulussa pari kuukautta, ja rehtori kertoo tyytyväisenä tuloksista.

– Ensimmäisen kuukauden aikana kahdeksalla oppilaalla 470:stä oli häiriökäytön kertoja neljä tai enemmän, mikä on tarkoittanut kasvatustilaisuutta tai jälki-istuntoa. Toisen kuukauden aikana oppilastapauksia oli vain viisi, Jari Harjula sanoo.

Entä onko oppilailta tullut nurinaa uudesta tyylistä?

– Nuoret ovat ihan yllättävän hyvin ottaneet tämän vastaan, eikä ole ollut pullikointia. Osa ei tietysti tykkää, mutta toiset sanovat, että hyvä, kun pystyy nyt keskittymään tunneilla paremmin, Harjula sanoo.

Hän muistuttaa kouluarjen keskeltä, että vakava häiriökäyttö ja esimerkiksi asiantuntija-apua vaativa kännykkäaddiktio on pienen ryhmän ongelma. Hän korostaa rankaisun ohella kannustuksen ja myönteisen palautteen merkitystä.

– Kun nuori käyttäytyy hyvin ja oppii käyttämään puhelinta, siitäkin kannattaa mainita Wilmassa. Tästä on tullut huoltajiltakin hyvää palautetta.

Opettajien yhtenäinen rintama on tärkeä

Jynkänlahden resepti jämsille kännykkäkurille kuuluu varsin yksinkertaiselta. Miksi käytännön toteutus silti usein tökkii?

Jari Harjula toteaa, että vaikka kännykän käyttö oppituntien aikana oli Jynkälähdessä koulussakin kiellettyä

Opettaja voi nytkin kieltää kännykän käytön oppituntinsa aikana.

jo ennen uutta linjausta, aiemmin opettajat sovelsivat sääntöä vaihtelevasti, eikä toimenpiteisiin ongelmatilanteissa ollut selkeää ohjeistusta. Elokuun koulutuspäivillä Harjula esitteli uudet säännöt ja toimintatavat – ja opettajat sitoutuivat noudattamaan niitä.

– On tärkeää, että jokainen opettaja lähtee jututtamaan nuorta heti ensimmäisestä merkinnästä, muuten homma vesittyy.

Uudesta linjasta tiedotettiin myös koteihin.

– Kun laitoin asiasta tiedotteen ennen lukukauden alkua, ensimmäiset positiiviset viestit tulivat heti seuraavana aamuna. Yhdessähän me teemme työtä nuorten keskittymisen ja työrauhan eteen – ja toivon, että huoltajat ovat tässä mukana yhtä tosissaan, Harjula sanoo.

Jynkänlahden koulun uudistus on herättänyt paljon kiinnostusta. Kokeilusta on kerrottu mediassa, ja osassa Kuopion muita yläkouluja on myös jo sovellettu linjausta.

Mitä laki toisi lisää?

Vaikka Jynkänlahdessa on saatu hyviä tuloksia selkiyttämällä koulun omia pelisääntöjä,

Harjula näkee tarpeen myös tiukemmalle lainsäädännölle. Laki osoittaisi sekä oppilaille että opettajille entistä selvemmin sen, että puhelinta ei oikeasti tarvita eikä käytetä oppitunneilla.

– Jos osa opettajista katsoo sääntöjä läpi sormien, oppilaat kyllä huomaavat sen ja käyttävät hyväkseen, hän sanoo.

Laura Francken mukaan samansuuntainen viesti kantautuu Opetushallitukseen koulu maailmasta laajasti.

– Aika monen opettajan mielestä lainsäädäntöä pitäisi tarkentaa. Muutosta kaivataan ainakin siihen, että kännykät voisi määrätä pidettäväksi kännykkäparkissa koko koulupäivän ajan. Tästä on olemassa eduskunnan oikeusasiamiehen kieltävä ratkaisu vuodelta 2020: ratkaisussa todettiin, ettei kännykkää voi määrätä ennalta tietyssä paikassa pidettäväksi.

Francken mukaan keskustelua kouluissa käydään myös siitä, että kännykkäkielto voitaisiin oikeasti ulottaa koko koulupäiväksi, siis myös välitunneille.

– Tällä voisi olla positiivisia vaikutuksia myös lasten liikkumiseen ja sosiaaliseen vuo-

2014

UUOSI

Viimeisimmät kännykänkin käyttöä koskevat lakimuutokset on tehty vuoden 2014 työrauhapakettiin.

2020

UUOSI

Eduskunnan oikeusasiamies antoi vuonna 2020 kieltävän ratkaisun kännyköiden pitämisestä parkissa koko koulupäivän.

3

HÄIRIÖKÄYTTÖÄ

Kännykän häiriökäyttäjien määrä, joka johtaa kasvatustieteelliseen Jynkänlahden koulussa.

Laki osoittaisi selvemmin sen, että puhelinta ei oikeasti tarvita eikä käytetä oppitunneilla.

rovaikutukseen. Monissa kouluissa tämä on jo olemassa suosituksen tasolla.

Enemmän vai vähemmän kuormitusta opettajille?

Opetusalan ammattijärjestön OAJ:n verkkosivuilla arvioidaan hallitusohjelmakirjauksia, jotka vaikuttavat jäsenistön työhön. Kirjausta, jossa hallitus lupaa tehdä tarvittavat lainsäädäntömuutokset mobiililaitteita koskien, järjestö pitää hyvänä, mutta toteutustapaan liittyy varauksia.

Sivuilla todetaan: ”Esimerkiksi toimivaltuuksien lisäämisen toteutuksessa täytyy arvioida tarkkaan, tulisiko se opettajien ja rehtoreiden töitä ja velvoitteita. Mahdollisista lisätoista pitäisi tietenkin maksaa sekä osittaa tarpeen mukaan työaikaa niiden toteuttamiseen.”

Jynkänlahden koulussa uuden linjan tuoma työmäärän kasvu on huomioitu niin, että vuoden ajan yksi opettaja keskittyy erityisesti puhelimen käyttöön liittyviin keskusteluihin – ja saa siitä lisäkorvausta.

Francken mielestä laki voisi parhaimmillaan joissain kohdissa myös vähentää opettajien nykyistä kuormitusta.

– Jos kännykkäkielto olisi esimerkiksi lähtökohtaisesti koko koulupäivälle, asiasta pitäisi keskustella päivän aluksi ja ehkä josain muussa kohtaa, sen sijaan että asiasta sanotaan joka oppitunnin alussa erikseen.

Millainen laki voisi olla?

Francke muistuttaa, että Suomen koulutusjärjestelmä perustuu vahvasti koulujen ja kuntien autonomian kunnioittamiseen sekä siihen, että luotetaan rehtorien ja opettajien pedagogiseen asiantuntemukseen.

– Tässäkin lainvalmistelussa, jos siihen ryhdytään, varmasti keskustellaan tästä. Siis onko laki sellainen, että tietyt asiat mahdollistetaan, ja niistä sitten paikallisesti päätetään, hän sanoo.

– Toinen vaihtoehto on sen tyyppinen laki, joka tuli voimaan Ruotsissa viime vuonna. Siellä kännykät on lähtökohtaisesti kielletty, ja sitten on mainittu tietyt poikkeukset, kuten pedagoginen käyttö ja erityistarpeet, hän sanoo.

Ruotsissa kännykkäkielto ulottuu vain oppitunteihin, mutta esimerkiksi Ranskassa laki kieltää perusluonteisesti käytön koko koulupäivän ajan, toki tietyin poikkeuksin sielläkin.

– Joka tapauksessa tarvitaan myös muutoksia koulujen omissa toimintakulttuureissa.

Laki yksinään ei poista kaikkia ongelmia. Osa opettajista ja rehtoreista on myös sitä mieltä, että nykytila on riittävä ja että koulun pelisäännöllä voidaan jo nyt riittävästi kieltää häiritsevää käyttöä, Francke sanoo.

Hän muistuttaa, että lain valmisteluvaiheessa joudutaan myös keskustelemaan mahdollisen kännykkäkiellon suhteesta nuorten perusoikeuksiin, kuten omistuksensuojaan ja sananvapauteen sekä mahdollisuudesta tavoittaa huoltaja kiireellisessä tapauksessa.

Tasapainoilua digitaitojen ja häiriökäytön välillä

Francken mukaan Opetushallituksessa toivotaan, että mahdollisessa lainvalmistelussa – ja laajemminkin julkisessa keskustelussa – muistettaisiin tasapaino tärkeiden ja tarpeellisten digitaitojen ja häiriökäytön välillä.

– Kaikkien koulutustasojen opetussuunnitelman perusteissa on digitaalinen osaaminen, joka nähdään tärkeänä paitsi nykyhetkessä myös tulevaisuuden suhteen. Jokaisen pitää saada nämä taidot yhdenvertaisesti, hän muistuttaa.

– Olisi tärkeää, että häiritsevää digikäyttöä saataisiin rajoitettua, mutta että samalla hyvä pedagoginen käyttö mahdollistuu – ja paikallistasolla jää päätösvaltaa sen suhteen. •

Somen säännöt selviksi

YKSI kännykän käytön isoista varjopuolista on somekiusaaminen. Jos kuopiolaisessa Jynkänlahden koulussa tulee tietoon tapauksia, niihin puututaan välittömästi.

– Selvitämme asiaa ja ilmoitamme siitä heti kotiin, rehtori Jari Harjula sanoo.

Toisiin oppilaisiin kohdistuvan kiusaamisen ohella koulussa on ollut tapaus, jossa oppilas on levittänyt somessa opettajista tunneilla salaa otettuja kuvia. Asiasta on jätetty rikosilmoituksia. Koulun aiempaa tiukempi kännykänkäyttölinjaus vähentää Harjulan mukaan jatkossa selvästi tällaisten tapausten riskiä.

Koulun keinot vaikuttaa yleisesti nuorten somekäyttyymiseen ovat tietysti rajalliset, mutta yksi tapa on netiketin opetus ja muistuttaminen siitä, millaiset säännöt ja niiden rikkomisesta aiheutuvat seuraamukset pätevät somessakin.

– Äidinkielessä käsitellään aihetta aika paljon, ja esimerkiksi itse opettamassani tietotekniikassa puhumme muun muassa kuvien luvallisesta käytöstä ja tekijänoikeuksista. Meillä on Kuopiossa käytössä myös opettajien digitaitokalenteri, jotta kaikki muistaisivat ottaa aihetta esille omilla aineissaan.

Politiikkaa rahalla ja ilman

Suomen kansantalouden suuret ongelmat ovat vuodesta 2008 alkanut huono tuottavuuskehitys, huoltosuhteen jatkuva heikkeneminen ja kasvava julkinen velka. Kun BKT on jäänyt jälkeen muista Pohjoismaista, ei voida pitää yllä pohjoismaista elintasoja mukaan luettuina sosiaaliset tulonsiirrot.

Kevään 2019 hallitusneuvotteluissa oli fläppitaululle kirjoitettu sanat ”rahaa on”. Ei sitä ollut silloinkaan, mutta poliittinen sopu pyrittiin saamaan aikaan rahalla tekemättä menotalouden priorisointeja. Raha – tarkemmin sanottuna velkaraha – oli se väline, jolla milloin mikin asia sanottiin laitettavan kuntoon. Ei tämä toki ole ollut aivan vierasta aikaisemmillekaan hallituksille.

Sosiaaliturvan mitoittamisen on sanottu olevan moraalinen kysymys. Ei ole kuitenkaan moraalisesti oikein elää yli varojen ja maksattaa velka tulevilla sukupolvilla. 1980-luvulla sanottiin vietettävän iloista kulutusjuhlaa, mutta paluu tuon ajan elintasoon on vaikeaa, jos on tottunut ammattiyhdistyskielillä sanottuna saavutettuihin etuihin. Psykologisesti olisi helpompaa, jos sellaisia etuja ei olisi koskaan ollutkaan, joista joudutaan luopumaan.

Hallintotieteilijöiden piirissä on kehitetty oppia sosiaaliturvan heikentämisen kiellosta. Sen mukaan sosiaalietuja ei saisi heikentää, jos lisätään muita menoja, kuten puolustusmenoja. Oppi on rakennettu oikeudellisesti arvioiden molemmat jalat tukevasti ilmaan. Perustoimeentulosta on tietenkin huolehdittava.

Sellaistakin olen kuullut, että peruskoulussa tietyn koon ylittävä opetusryhmä olisi perustuslain vastainen. Mihinkähän tämäkin perustuu? Oppimistulosten heikentymiseen ovat johtuneet erityisesti haihattelevista pedagogisista kokeiluista, opettajien auktoriteetin heikentämisestä ja monesta syystä johtuvasta oppilaiden rauhattomuudesta. Rahasta ei siis aina ole kysymys. Jos oppilaat ovat motivoituneita, opetusryhmä voi olla isokin.

Priorisoinnista on kysymys myös yliopistoissa. Suomen yliopistoissa ei ole eikä ole koskaan ollutkaan luku-kausimaksuja, ja opiskelijat nauttivat monista eduista, kuten opintorahasta, tuetusta opintolainasta ja edullisesta asumisesta. Useimmissa maissa ei tällaisesta voida edes uneksia.

Sen sijaan yliopistot ja erityisesti niistä parhaat kärsivät taloudellisten voimavarojen puutteesta. Opiskelijamääriä lisätään ilman asianmukaisia lisäresursseja. Myös oikeustieteen opiskelijoiden edun mukaista olisi korkeatasoisen opetuksen takaaminen ja liikakoulutuksen torjuminen. Tasokkaat yliopistot olisivat tärkeitä koko Suomelle.

Entä tuomioistuinlaitos? Lautamiehet voitaisiin poistaa käräjäoikeuksista ja säästyneillä varoilla palkata käräjätuomareita. Oikeudenkäyntien pitkä kesto on Suomessa vakava ongelma.

Juristipäivässä kuulin asianajaja **Antti Sorjoselta**, että eräässä varsin tavanomaisessa talousrikosasiassa oli annettu käräjäoikeuden ratkaisu heinäkuussa 2022 ja että hovioikeus vahvisti elokuussa 2023 pääkäsitteilylle neljä istuntopäivää tammikuulle 2026. Missä määrin tässä on kysymys rikosprosessille asetetuista vaatimuksista, töiden organisoimisesta ja voimavarojen puutteesta? Tällaista ei saisi oikeusvaltiossa tapahtua.

Oikeudenkäyntien pitkä kesto on Suomessa vakava ongelma.

HEIKKI HALILA
siviilioikeuden professori (emeritus),
Helsingin yliopisto, heikki.halila@helsinki.fi

TEKNOLOGIA- AKTIIVI AUTTAA YRITYKSIÄ KASVAMAAN

Juristiliiton yrittäjyyspalkinnon vastaanottaneen Kimmo Oilan elämäntehtävä on yrittää ja olla muiden yrittäjien tukena. Niin juristina, sijoittajana kuin neuvonantajana.

Teksti **VESA VAINIO** | Kuvat **MIIKA KAINU**

Aina pitää yrittää, toteaa **Kimmo Oila**. Hän tekee niin kuin puhuu, sillä takana on 25 vuotta yrittäjyyttä viidessä eri asianajotoimistossa – osakkaana, toimitusjohtajana ja hallituksen puheenjohtajana. Viimeksi mainittua pestiä hän hoitaa nyt Lexia Asianajotoimisto Oy:ssä.

– Yrittäjyys on illuusio vapaudesta. Kun minusta ei tullut tuomaria, minusta tuli yrittäjä, ja olen tykännyt. On tärkeää, että Suomessa on työtä tarjolla.

Oila myöntää olevansa utelias ja avoin uudelle. Tästä kertoo esimerkiksi hänen kiinnostuksensa tekoälyyn, jota hän kouluttaa asianajajille. Oila näkee tekoälyssä paljon mahdollisuuksia, jotka eivät vielä heijastu tekemiseen.

Uudesta innostuminen, kehittyminen ja kasvaminen kuvaavat energisen Kimmo Oilan suhtautumista yrittämiseen ja juridiikkaan.

4 ASIAA ARJESTANI

1 TYÖKALUPAKKI

Olen suvun pakettiautoileva remonttireiska ja kunnostan kesäisin kuutta kiinteistöä. Itse tehty pakki kulkee mukana hyvää vastapainoa tuovassa rakkaassa kesätyössäni.

2 PASSI

Olen ajanut perheen kanssa Yhdysvallat kaksi kertaa rastiin rastiin vuokra-autolla, ensin New Yorkista Los Angelesiin ja myöhemmin Seattlesta Miamiin.

3 SULKAPALLOMAILA

Minulla ja viidellä lapsellani on monipuolinen kilpa-urheilutausta laajalla lajivalikoimalla. Pelaan edelleen sulkapalloa viikoittain työpaikkasarjassa.

4 VUODEN FAIJA

Olen paljon poissa kotoa, mutta aamupalan laittaminen on ollut aina minun juttuni. Perhe on minulle tärkeä, ja kahvimuki muistuttaa minua siitä joka aamu.

– Muutos tulee lakialalle, joskin hitaasti. Meillä on paljon hallintoa emmekä osaa vielä hyödyntää tekoälyä.

Lexia oli mukana kehittämässä kauppapaikka-alustaa, jossa kirjanpidon kaltaiset tukitoiminnot olisi automatisoitu. Aika ei Oilan mukaan kuitenkaan ollut tälle vielä kypsä muutama vuosi sitten. Datan aktiivikäytöstä on sitä vastoin saatu hyviä tuloksia, ja tuon järjestelmän kehittämiseen Oila ja Lexia ovat antaneet merkittävän panoksen.

– Yritykset eivät usein tiedä omia sopimuksiaan. Järjestelmä käy datan kokonaisvaltaisesti läpi ja kokoaa sopimukset yhteen paikkaan. Mukaan voi tuoda myös vertailun vuoksi ulkoista dataa, kuten maksuaikoja ja vastuurajoja.

Myös konkurssirobotti on esimerkki juristin arkea helpottavista Oilan aivoituksista. Konkurssipesän selvittämiseen ei saa kuluva liikaa aikaa ja rahaa, ja robotti nopeuttaa työtä hakemalla verkosta muun muassa velkojen yhteystiedot.

Yrityskauppoja ja -järjestelyjä

Oila on osoittanut ennakkoluulottomuutta uransa eri vaiheissa. Hänen ensimmäisen työpaikkansa, Tellervo Kyläkallio Ky:n, julkaisemat internetsivut olivat alalla uraauurtavia. Asianajotoimisto Juridia Oy, jonka toimitusjohtajana Oila oli, taas toimi alan pioneerina tv-mainonnassa.

Teknologia on näytellyt Oilan työelämässä suurta roolia pitkin matkaa.

– Olen tehnyt puolet urastani teknologiayrityksissä yrityskaupan parissa. Olen taluttanut niitä alusta pitäen kasvu-uralle, ja teen tätä työtä edelleen. Laiska kun olen, valitsin kasvavat yritykset.

Tietotekniikkaan ja tietoturvaan erikoistunutta Oilaa kiinnostaa myös pääomasijoittaminen. Hän on toiminut, ja toimii yhä, useissa yritysjärjestelyissä vetämässä rahoituskierroksia tai sijoittajana.

– Niitä on tullut nähtyä paljon joltakin puolen pöytä. On koottu pienistä yrityksistä iso yhtiö tai kehitetty yhden miehen yrityksestä pörssiyritys.

Missä Oila, siellä kasvu, voi siis sanoa hyvällä syyllä. Informaatio-, materiaali- ja kiinteistöoikeuteen keskittyneen Juridian liikevaihto kasvoi kahdesta miljoonasta 34 miljoonaan euroon. Lexia on noussut jo 10 miljoonan kerhoon.

Juridiikka liittyy kaikkeen

Patentointi ja siihen liittyvät oikeudet ovat yksi Oilan toiminnan kohteista. Hän ottaa esimerkiksi kännykkäkamerat, jotka korvaavat mikroskoopit. Tai suomalaisen keksinnön, jolla puhdistetaan arvometallit epäpuhtauksista.

– Ensin tulivat tietokoneet ja niiden ohjelmat. Nyt on tekoäly, jota on jo autoissa, kodinkoneissa ja kiinteistöissä. Periaate on silti sama: ihminen on aina vastuussa, jotta tietoturva, tietosuojat ja varmennus toimivat oikealla tavalla.

Urheilu laajalla lajikirjolla on ollut tiiviisti mukana Kimmo Oilan ja hänen perheensä elämässä.

Uusia ilmiöitä tulee patentoinnin piiriin, ja teknologia muuttaa asioita parempaan suuntaan. Kehitys on kuitenkin niin nopeaa, että lainsäädäntö on sen suhteen myöhässä.

– Juridiikka liittyy kaikkeen eli elämään. On kyse oikeudenmukaisuudesta – kenellä on oikeus päästä käsiksi dataan. Näihin tekijöihin pureutuminen on osa minun elämääni.

Oilan hallituspuheenjohtajuudet tekoälyyn, vihreään teknologiaan ja tiedolla johtamiseen liittyvissä yrityksissä kertovat aidosta halusta vaikuttaa alojen kehitykseen.

Nopeita liikkeitä uran alusta asti

Nurmeksessa kasvaneesta Oilasta piti tulla lääkäri. Vahva matematiikka ja luonnontieteet ohjasivat hänet opiskelemaan tuotantotaloutta, ja diplomityö valmistui 1991. Kesällä 1990 hän päätti hakea oikeustieteelliseen ja pääsi sisään.

– Aloin opiskella 7.11.1991 siviilioikeuden perusteita ja valmistuin 3.11.1993. Minulla on erinomainen näkömuisti ja opiskeluteknikka. Oli kiire valmistua, sillä

45 sekunnissa

KIMMO OILA

MISTÄ IMET ENERGIAA TYÖHÖSI?

Tulevaisuus liittyy aina työhöni, en vilkuile taakse. Katse on pallossa ja siinä, mitä on tulossa. Tämä motivoi minua ja arkista puurtamista. Työtä tehdään asiakkaiden, työntekijöiden ja kumppanien vuoksi, ja tässä työssä jää helposti työn vangiksi. Minulla on joka päivä asiakaspalaveri, ja haluan pysyä asiakastyössä mukana.

MITÄ TYÖSI MERKITSEE YHTEISKUNNALLISESTI?

Toivon, että työlläni on vaikuttavuutta, joka johtaa parempaan yhteiskuntaan. Autan ihmisiä puhumaan harmituksensa ulos ja ymmärtämään toista osapuolta ja tämän ajattelua. Ihmisten kohtaaminen kasvotusten, keskusteleminen ja toisen näkökulman ymmärtäminen on tärkeää, ja siihen minä ihmisiä tietyllä tapaa pakotan. Some ja sähköposti eivät ole oikea tapa.

MILLAISENA NÄET TULEVAISUUTESI?

Toivottavasti en ainakaan eläkkeellä, parasta ennen -päiväys ei ole vielä lähellä. Lähivuodet kuluvat asianajotyössä uuden teknologian parissa. Haluan saada aikaan muutoksia ja tuoda uutta markkinoille toimimalla entistä enemmän asiantuntijan roolissa. Uuden luomista innostuneessa ilmapiirissä, sitä työni on ollut aina.

auskultointi odotti joulukuun alussa. Tein gradun nolasta kansiin kuudessa viikossa.

Parin työkokeilun jälkeen Oila meni Tellervo Kyläkalliolle töihin. Siellä työskennelleiden kolmen pojan unelman vuoro tuli, kun asianajotoimisto Iirola, Kyläkallio & Oila syntyi vuonna 1998.

– Se oli sellaista nuorta yrittäjähulluutta. Usko oli kova, mutta asiakkaita ei ollut.

Juridia (1999–2013) ja periaatteessa saman porukan Eversheds Asianajotoimisto Oy (2013–2017) olivat Oilan yritykset ennen Lexiaa.

Oilan arki alkaa kello kuuden herätyksellä ja aamupalan laittamisella perheelle. Vaativat asiat hän hoitaa virkeänä aamupäivällä, yleensä kotoa käsin. Iltapäivä on neuvottelujen aikaa. Läppäri sulkeutuu viimeistään kello 22–24 tietämissä. Joskus hän pitää keskiviikkona sunnuntain ja käy shoppailemassa. Kellonaika ei ole hänelle itseisarvo, vaan hän seuraa työaikaansa viikotasaalla.

SM-tason yleisurheilija ja ampuja, kunnallispolitiikan ja urheiluelämän vaikuttaja sekä kasvuyritysten osaava matkakumppani Oila palkittiin Juristiliiton yrittäjyyspalkinnolla 2023. Juristipäivänä myönnetyn palkinnon perusteissa viitataan muun muassa pitkän linjan yrittäjyyteen ja yrittäjyyden kansainväliseenkin edistämiseen sekä teknologiseen edelläkävijyyteen. •

Juridiikka liittyy kaikkeen eli elämään.

MITEN VALITSEN, KANNATTAAKO SIIRTYÄ UUTEEN TYÖPAIKKAAN?

Uravalmennuksesta on apua myös silloin, kun edessä on myönteinen ongelma eli kaksi mielekästä vaihtoehtoa jatkaa uralla.

Arvot ja merkityksellisyiden kokemus ovat yhteydessä toisiinsa.

– Motivaation tunnistamisessa auttaa, kun kirjoittaa ylös nykyisiä ja menneitä työtehtäviä ja vastualueita. Listan avulla voi pohtia, mitkä asiat ja tehtävät tuovat energiaa, motivoivat ja tuntuvat hyviltä, vinkkaa Taipalus.

Työn mielekkyyden ja merkityksellisuuden kannalta on hyvä tunnistaa oma itsensä ja omat mieltymyksensä sekä suunnata elämänsä siten, että merkityksellisyiden lähteet vahvistuvat. Arvot ja merkityksellisuuden kokemus ovat yhteydessä toisiinsa.

Pauliina Taipalus kannustaakin rohkeasti tutkimaan oman työn merkityksellisyyttä esimerkiksi Juristiliiton verkkouravalmennusten kysymysten avulla.

– Lukuisat tutkimukset osoittavat, että työtä kohtaan koettu merkityksellisyys on etu sekä työnteijälle että työnantajalle. Sen lisäksi, että työnsä merkitykselliseksi kokeva ihminen on tyytyväisempi työhönsä, heijastuu se myös koko elämään. •

Jäsenen pulma: Jäsenemme oli saanut työtarjouksen uudesta työpaikasta, mutta hänen oli vaikea päättää, kannattaisiko urasiirto tehdä. Juristiliiton uravalmentaja tarjosi keskusteluapua sekä konkreettisia työkaluja asian ratkaisemiseen.

Uutta työpaikkaa harkitessa on hyvä palata omiin arvoihin, motivaatioon ja työn merkityksellisyteen.

Uudesta työpaikasta mieleen tulevat usein ensin titteli ja palkka, joista myös neuvotellaan osana rekrytointiprosessia.

– Hyvä palkka ja hieno titteli eivät kuitenkaan automaattisesti tuo mukanaan mielekästä työtä, muistuttaa Juristiliiton uravalmentaja **Pauliina Taipalus**.

Pystymme tekemään tietoisia valintoja ja urapäätöksiä, kun tiedämme, mikä on meille pohjimmiltaan tärkeää. Toisille tärkeää voi olla urakehitys tai raha, toiselle vaikkapa

450

Juristiliiton uravalmennuksessa on ollut vuoden 2023 aikana jo 450 valmennuskertaa.

esihenkilötyö tai tietyn kiinnostavan alan tehtävät ja taas jollekin hyvä työyhteisö tai työn ja vapaa-ajan yhteensovittaminen.

– Omat arvot ja motivaatio voivat myös vaihdella eri elämäntilanteissa, joten välillä on hyvä pysähtyä pohtimaan, vastaako nykyinen työ omia arvoja edelleen ja nauttiiko työtehtävistään, jatkaa Taipalus.

Oman sisäisen motivaation kuunteleminen on myös tärkeää, kun pohtii urasiirtoa. Motivaation tunnistamisessa auttaa sellaisen tekemisen tunnistaminen, josta nauttii sen itsensä vuoksi. Tärkeää on myös tutkia, tekeekö omat uravalintansa oman motivaation vai ulkopuolelta tulevien odotusten mukaan.

Uravalmennusta uran eri vaiheissa

Juristiliiton kolme uravalmennusta sparraavat uran eri vaiheissa. Voit varata ajan kahdenkeskiseen keskusteluun uravalmennustajan kanssa Juristiliiton verkkosivuilta löytyvän varauskalenterin kautta: juristiliitto.fi/uravalmennus

Yksityistä rahaa etsimässä

Uusi Pro Iure -säätiöhanke etsii lahjoitusvaroja, joilla voitaisiin turvata oikeustieteen tutkimusta ja opetusta.

Teksti MERI ESKOLA | Kuvitus ISTOCK

Koulutuksen yksityinen rahoittaminen ei ole Suomessa uutta: esimerkiksi Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan rahoituksesta 60 prosenttia tulee yksityisiltä tahoilta, muun muassa säätiöiltä.

Svenska Handelshögskolanin siipien suojissa puolestaan majailee IPR University Center, seitsemän yliopiston yhteinen immateriaalioikeuksien laitos. Sen rahoituksesta noin kolmannes tulee kannatusyhdistykseltä. Suurinta jäsenmaksua maksaa kannatusjäsen Nokia Oyj.

Toiveissa vähemmän massaluentoja

Uudenlaisen tuulahduksen tuo lokakuussa julkistetun Pro Iure -säätiöhanke tavoitteeksi etsiä koulutus- ja tutkimusrahaa Helsingin yliopiston oikeustieteelliselle tiedekunnalle – ja mahdollisesti muillekin oikeustieteen koulutusyksiköille – esimerkiksi yksityishenkilöiltä, rahastoilta, yrityksiltä ja säätiöiltä.

Hankkeen puuhamiehinä ovat Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan alumnit professori (h.c.) **Matti Kurkela**, asianajaja **Henrik Mattson** ja tutkijatohtori, yliopistonlehtori **Toni Malminen**. He ovat edistäneet hanketta kolmisen vuotta.

– Samaan aikaan, kun valtio on leikannut rahoitusta, tavoitteeksi on asetettu esimerkiksi oikeustieteellisestä valmistuneiden määrän lisääminen. Tämä luo oikeustieteen tutkimus- ja koulutusyksiköille jatkuvaa painetta ryhmäkokojen suurentamiselle. Riskinä on opiskelijoiden ohjauksen väheneminen ja opiskelijakokemuksen heikkeneminen, Toni Malminen sanoo.

Tarve tuottaa valtiolle edullista opetusta synnyttää massaluentoja, jotka ovat oikeustieteelliselle tiedekunnalle tyyppisiä. Koronapandemia vain pahensi asiaa lisäämällä etäopiskelua: pahimmassa tapauksessa oikeustieteen opiskelija on enemmän tekemisissä älylaitteidensa kuin toisten ihmisten kanssa.

– Haluaisimme tukea opetusta, joka ei tähtää vain nopeaan valmistumisputkeen, vaan esimerkiksi korkean tason kansainvälisten vieraiden luentoihin.

Julkinen valtionrahoitus useimmiten tukee yliopistojen tutkimusta. Tämä synnyttää jännitteen: rahaa annetaan tutkimukseen, mutta opiskelijoillekin pitäisi tarjota laadukasta opetusta.

– Ihannetilanne olisi, että yliopiston rahoitus koostuisi omista rahastoista, niin julkisesta kuin yksityisestä rahoituksesta. Sillä tavoin kaikki rahavirrat eivät koskaan kuivuisi kerralla, vaikka poliittinen suhdanne muuttuisi, Malminen pohtii.

”Haluamme antaa suomalaiselle yhteiskunnalle takaisin, koska juristin tutkinto on tarjonnut erinomaiset valmiudet menestyä elämässä.”

Lahjoitukset lyhentämättöminä käyttöön

Pro Iure -hanke ryhtyy seuraavaksi käymään keskustelua esimerkiksi alumniensa kanssa. Säätiö perustetaan vasta, jos ehdollisia lahjoitussitoumuksia saadaan muutamien miljoonien eurojen edestä. Säätiötä ei kannata perustaa liian nopeasti, koska sen lakkauttaminen on vaikeaa.

– Jos säätiötä ei koskaan saada pystyyn, lahjoitussitoumukset raukeavat. Teemme työtä vapaaehtois-pohjalta. Säätiön sääntöihinkin tulee merkintä, ettei se työllistä ketään. Lahjoitusten täytyy mennä lyhentämättöminä tarkoitukseensa, Malminen kertoo.

Innoitusta säätiölle on saatu esimerkiksi Yhdysvalloista, missä Malminenkin on opiskellut Yale Law Schoolissa. Hankkeen puuhakolmikko on käynyt tutustumassa muun muassa Tukholman yliopiston laitokseen, joka yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa tarjoaa täydennyskoulutusta valmistuneille juristeille.

– Haluamme antaa suomalaiselle yhteiskunnalle takaisin, koska juristin tutkinto on tarjonnut erinomaiset valmiudet menestyä elämässä. Suomessa tämä amerikkalainen ajatus ei ole itänyt aiemmin, kun hyvinvointiyhteiskunnassa maksamme kiittolisuudenvelkaa takaisin veroina.

Varojen käytöstä selkeät keskustelut

Pro Iure -hankkeen vastaanotto on ollut myönteisen odottavaa, kertoo Toni Malminen. Kaikki tahot odottavat nyt vain lisätietoa.

Helsingin yliopiston oikeustieteen professori **Marcus Norrgård** pitää yksityistä rahoitusta myönteisenä asiana, riippumatta siitä, menevätkö varat opetukseen tai

LISÄÄ AIHEESTA

Raportteja ja blogi sekä muita lähteitä amerikkalaisesta hyväntekeväisyydestä ja lahjoituskulttuurista: givingusa.org

Paras julkaisu seurata amerikkalaista akateemista keskustelua politiikasta, kirjallisuudesta, valtiotieteestä ja filosofiasta: nybooks.com

Defensor Legis: Suomen Asianajajaliiton aikakauskirja, jonka tavoitteena on lisätä kirja-arvosteluja ja kirjallisuusseitejä, jotta käytännön juristien olisi helpompi seurata akateemista tutkimusta juridiikan alalla.

tutkimukseen. Yliopiston käytettävissä olevan rahan lisääntyminen on aina hyvä asia.

– Yksityisiä rahoittajia on monenlaisia: toisten sääntöissä määritellään tarkasti, millaiseen tarkoitukseen rahaa voi lahjoittaa, ja jotkut voivat antaa rahaa lyhyisiin hankkeisiin, vaikka yliopistojen aikajänne mitataan ikuisuusmittarilla. Säätiöt ovat usein turvallisia rahoittajatahoja, sillä niillä on yleishyödyllisiä tavoitteita eikä liian suuria toiveita siitä, mihin rahat pitäisi käyttää, Norrgård sanoo.

Toisaalta Norrgårdin kokemukset myös yritysyrityksestä ovat olleet myönteisiä. Hän uskoo, että hyvällä kommunikoinnilla haasteet selviävät.

– Kyllä yritykset ymmärtävät, kun niille selittää, että yliopisto päättää sisällöistään itse. En olisi huollissani, pyrkivätkö lahjoittajat määräämään yliopiston linjaa. Se on vain asia, joka on otettava huomioon.

Pro Iure -hankkeen Toni Malminen on samaa mieltä. Lahjoittajan ja yliopiston on käytävä keskustelu siitä, millaiseen tarkoitukseen varoja lahjoitetaan. Jos yhteisymmärrystä ei synny, kukaan ei pakota yliopistoa hyväksymään rahoitusta.

– Haluaisimme myös Helsingin yliopiston edustajan Pro Iure -säätiön valtuuskuntaan, Malminen sanoo.

Lisääntyykö malli tulevaisuudessa?

Helsingin yliopistolla on itse asiassa pitkä kokemus yksityisestä rahoituksesta. Säätiöt ja rahastot ovat tukenet oikeustieteellisen tiedekunnan väitöskirjatutkimuksia, ja tiiviimpi yritysyritystyö esimerkiksi Nokia Oyj:n kanssa alkoi 1990-luvulla, kun IPR University Center perustettiin.

”En olisi huolissani, pyrkivätkö lahjoittajat määräämään yliopiston linjaa.”

– Vaasan oikeustieteellinen koulutuskin on ollut osin säätiörahoitteista vuodesta 1991, professori Norrgård huomauttaa.

Yksityisrahoituksen lisääntyminen Suomen korkeakouluissa riippuu Norrgårdin mukaan muun muassa siitä, miten alumnit kokevat lahjoitustoiminnan, onko heillä tiiviit suhteet alma materiinsa ja uskovatko yliopistot selviävänsä työnantajatehtävästään ilman yksityisrahaa.

– En tiedä, mihin suuntaan kehitys menee. Yksityiseen rahoitukseen on varmasti painetta, mutten tiedä, mikä siitä toteutuu, hän pohtii.

Tutkijatohtori Toni Malminen uskoo yksityisen rahoituksen lisääntymiseen. Hänestä yhtälö on yksinkertainen: julkinen talous on paineessa, yksityinen varallisuus lisääntyy – ja yliopiston on saatava varansa jostain.

– Tilastojen mukaan Suomessa tapahtuu vuoteen 2046 mennessä ennätysmäinen perintövarallisuuden siirto. Nyt on se historiallinen ajanjakso, jolloin uutta lahjoituskulttuuria kannattaa luoda. •

Uusi hyvän- tekeväisyysliike leviää

ENGLANNIN Oxfordin yliopistossa virinnyt efektiivisen altruismin hyväntekeväisyysaate kerää kannatusta nyt Yhdysvalloissa, lähinnä teknologiakeskus Piilaakson miljööniäriksen keskuudessa. Liikkeen väitetään saaneen jo kymmeniä miljardeja euroja.

Idean isä on moraalifilosofi, Oxfordin yliopiston apulaisprofessori **William MacAskill**. Hänen mukaansa ihmiskunnan pitäisi nyt ratkaista vielä syntymättömien ihmisten ongelmia, kuten vaikkapa ilmastokriisi. Teknologiakehityksen ansiosta nykyihmisillä on historiallisen hyvät mahdollisuudet vaikuttaa tulevaisuuteen myönteisesti.

Liike on synnyttänyt lukuisia hyväntekeväisyysjärjestöjä, Suomestakin löytyy Effective Altruism Finland -järjestö.

Amerikkalaisessa kulttuurissa varojen lahjoittaminen on paljon syvemmin osa yhteiskuntaa kuin meillä. Kaikki suomalaiset ikään kuin jo toteuttavat efektiivistä altruismia veroja maksamalla.

Lähde: HS Visio 30.9.2023

OIKEIN KOOTTU ANSIOLUETTELO KOROSTAA HAKIJAN PARHAITA PUOLIA

Ansioluettelo on perinteinen työnhaun dokumentti, mutta sekin on murroksessa. Kaikki vanhat ohjeet eivät enää pidä paikkaansa, uravalmentaja sanoo.

Teksti: MERILLA KIVINEVA | Kuvitus: ISTOCK

Ansioluettelo on kooste omasta työkokemuksesta, koulutuksesta ja muista saavutuksista. Yksinkertaiselta kuulostava dokumentti on joskus vaikea aloittaa.

– Erilaisia ohjeita ja ulkonäkömalleja löytyy hyvin netistä. Myös Juristiliiton verkkovalmennuksissa on tarjolla mallipohjia. Ne voivat auttaa tyhjän paperin tuskaan, mutta ei kuitenkaan ole olemassa yhtä oikeaa mallia, vaan monenlaisella ansioluettelolla voi päästä työhaastatteluun, uravalmentaja **Pauliina Taipalus** Juristiliitosta kertoo.

CV muuttuu maailman mukana

Maailman muuttuessa myös ansioluettelon sisältö muuttuu. Perinteisissä mallipohjissa kehoitetaan kirjaamaan yhteystiedot ylös hyvin laajasti, jopa kotiosoitteen tarkkuudella. Katuosoite ei enää ole pakollinen tieto.

– Enää ei lähetetä postissa materiaaleja työhaastattelua varten. Etätöiden yleistyessä asuinpaikallakaan ei ole samalla tavalla merkitystä.

Aiemmin korostettiin paljon erilaisia IT-taitoja. Taipalus kehottaa kirjaamaan niistä vain ne, jotka ovat aidosti maininnan arvoisia.

– Wordin käytöstä ei tarvitse kertoa, koska oletus on, että perusohjelmistoja osataan käyttää.

Tärkeä ja vaikea esittelyteksti

Ansioluettelon esittelyteksti tiivistää hakijan pariin lauseeseen. Siinä voi kertoa esimerkiksi olevansa kiinnostunut tietystä juridiikan alasta.

– Esittelyteksti on todella lyhyt, ja se voi olla vaikeaa tehdä. Tekstin ei pitäisi toistaa hakemusta, Taipalus muistuttaa.

Niin hakemus kuin ansioluetteloakin pitää räätälöidä haettavan paikan

Miten erottua ansioluettelolla?

mukaan. Ansioluettelon räätälöinti tarkoittaa usein juuri esittelytekstin hienosäätöä.

Joskus muokkaaminen voi koskea muitakin osioita. Jos haettavassa tehtävässä vaaditaan vaikkapa erityistä kielitaitoa, voi kielitaidon sijoittaa paremmin esille ja kertoa osaamisestaan tarvittaessa enemmän.

Taipalus kehottaa opiskelijoita mainitsemaan myös eri alan työt, luottamus- tehtävät ja harrastusmeriitit ansioluettelossa. Myös erityinen opintomenestys tai aiemmista töistä saatu oppi ja palaute kannattaa mainita.

– Kun varsinainen työkokemus lisääntyy, menettävät aiemmat merkitystään, mutta uran alkuvaiheessa mitään ei kannata pitää vakan alla. Uusin koulutus ja työkokemus merkitään aina ensin.

Kannattaako ulkonäöllä erottua?

Ansioluettelo voi olla myös visuaalisesti kiinnostava ja erottuva.

– Perinteinen versio on yhden palstan CV, jossa ensimmäiseksi merkitään joko koulutus tai työkokemus riippuen siitä, onko työkokemusta vähän vai paljon. Kahden palstan ansioluettelossa koulutus ja muut taidot ovat yhdessä sarakkeessa ja viereisessä sarakkeessa työkokemus.

Esimerkiksi erilaiset taustavärit voivat tuoda dokumenttiin eloa.

– Visuaalisuutta kannattaa pohtia oman persoonan sekä haettavan työn mukaan. Millainen työn luonne on, miten paljon voi tai kannattaa revitellä? Asiallinen ja kultaista keskittietä kulkeva CV voi olla kiinnostava.

Taipalus korostaa, että tärkeintä ei kuitenkaan ole ulkonäkö, vaan selkeys. Ulkonäkö ei saa määrittää sisältöä.

– Räväkkää ilmiänsua tärkeämpää on, että tärkeimmät asiat ja otsikot nousevat helposti esiin ja rekrytoijan on helppo silmäillä CV läpi. •

Oikkareiden oma CV-sparri

JURISTILIITTO tarjoaa oikkareille oman CV-sparraus-verkkovalmennuksen, jossa voi jättää ansioluettelon asiantuntijoiden kommentoitavaksi. Asiantuntijat kommentoivat dokumentteja ääniviestillä ja/tai kirjallisesti.

Lisäksi oikkarit voivat varata ajan henkilökohtaiseen sparraukseen asiantuntijan kanssa. Keskusteluissa voidaan käydä läpi myös työhakemusta.

Åbo Akademi – nya perspektiv för juridikstuderande

Åbo Akademi erbjuder numera juridiska studier på kandidat-, magister- och doktorsnivå. Både studerande och undervisningspersonalen är nöjda med förändringen.

Text JOHN ILLMAN | Bild ISTOCK

Det här är vi mycket stolta över. Det säger **Markku Suksi**, professor i offentlig rätt vid Fakulteten för samhällsvetenskaper, ekonomi och juridik (FSEJ) vid Åbo Akademi (ÅA). Universitetet har sedan början av hösten en fullständig juridikutbildning.

Universitetet beviljades rätt till ett fullskaligt juridikprogram i januari 2022. Magisterutbildningen erbjuder två fördjupningsalternativ, dels utrikeshandel och kommersiell juridik, dels folkrätt och mänskliga rättigheter. Suksi inflikar att studerande har även möjlighet att utföra mera allmänt inriktade magisterstudier.

Tidigare kunde ÅA:s studerande i juridik endast avlägga rättsnotarieexamen. Studerande var efter examen tvungna att söka sig till ett annat universitet. Oftast föll valet på finska Åbo universitet eller tvåspråkiga Helsingfors universitet.

Kravet till Åbo universitet var emellertid goda kunskaper i finska. Ännu år 2022 fanns vid Åbo universitet en specialkvot på 20 platser vid magisternivån reserverad för rättsnotarier från Åbo Akademi. Den här kvoten finns inte längre.

Åbo Akademi tar in 20 studerande genom urvalsprov eller antagning via betyg och fem via

Öppna universitetet. Jämförelsevis tar Helsingfors universitet in 42 svenskspråkiga juridikstuderande varje år.

Akademiens juridikstuderande kommer från alla delar av Svenskfinland, inte endast från Åbo och övriga Egentliga Finland.

– Vi har också studerande från så kallade språköar, som Tammerfors, samt finskspråkiga studerande som klarat språkprovet i svenska.

Förändringar har skett

I och med att juridikutbildningen vid Åbo Akademi numera även omfattar magister- och doktorsnivå, har flera förändringar skett. Organisationen har ordnats om och undervisningspersonalen har utökats. Bland annat har en professor med inriktning på straffrätt och en arbetslivsprofessor i rättspsykologi tillträtt. Några tjänster är ännu lediga. Av undervisningspersonalen producerar även många juridisk litteratur för kurserna.

Kursutbudet har också ökat. De nya kurserna handlar bland annat om straffrätt, processrätt, rättshistoria, rättssociologi och sakrätt.

– Vi erbjuder dessutom som enda universitet i Finland en kurs i djurrätt, säger Suksi.

Fakulteten har även tagit in nya personer i undervisningspersonalen med spetskunskaper

”Vi erbjuder som enda universitet i Finland en kurs i djurrätt.”

inom mänskliga rättigheter och folkrätt.

– Vi har lyckats väl med utvecklandet av magisters- och doktorandutbildningarna och vill fortsätta utveckla ämnesområdet.

Universitetets juridikutbildning ska i framtiden även erbjuda undervisning som berör den åländska rättsordningen.

Också utrymmena för den fysiska undervisningen i juridik har bytt adress. Tidigare hade ämnespersonalen huset Domvillan till sitt förfogande. I dagsläget är personalen uppdelad på två ställen. Somliga sitter i ASA-huset, medan merparten av personalen och verksamheten är placerad i huset Juridicum vid Biskopsgatan, några hundra meter därifrån. Om två år ska hela personalen samlas i Juridicum.

Många arbetsplatser i Åbo

I Åbo finns flera arbetsplatser för jurister. I staden finns en tingsrätt och en hovrätt, en förvaltningsdomstol, advokatbyråer samt kommunala och statliga myndigheter. Vid en jämförelse med huvudstadsregionen står det ändå klart att fler jurister hittar sin arbetsplats i Helsingforsregionen än i Åbo.

– Många väljer dessutom att söka sig utomlands efter examen. Då universiteten har en stark global framtoning vill flera arbeta utomlands. Men många från utlandet väljer även att studera vid ÅA, eftersom vi erbjuder en engelskspråkig Master of International and Comparative Law-examen med inriktning på folkrätt och de mänskliga rättigheterna, säger Markku Suksi. •

Jämlik behandling av alla juridikstuderande

- ÅA:s juridikstuderande var tidigare tvungna att söka in till ett annat universitet efter avlagd rättsnotarieexamen. Förutom att avlägga treåriga rättsnotariestudier, i praktiken på två och ett halvt år, var studerandena tvungna att uppfylla vissa andra krav som det mottagande universitetet krävde. Dessa krav har nu strukits.
- Inom Åbo Akademis fakultet för samhällsvetenskaper, ekonomi och juridik (FSEJ) har en enhet bildats som har ansvar för genomförande av juris magister- och doktors-examina, utöver de rättsnotarieexamina som redan tidigare gavs.

Turun kauppatorin uusittu ilme ilahduttaa Satu Aaltosta päivittäin. Lyhyt työmatka lakitoimistoon taittuu polkupyörällä.

Satu Aaltonen: Journalistista juristiksi

Teksti ARI MÖLSÄ | Kuva JOHANNA MANU

Satu Aaltosella on taskussaan paperit kahdesta akateemisesta tutkinnosta. Hän on YTM Tampereelta ja OTM Turusta.

Aaltonen ehti paiskia toimittajan ja päällikkötoimittajan hommia yli 20 vuotta, kunnes hän teki uraloikan ja siirtyi juridiikan pariin.

Satu Aaltonen kuvailee itseään umpihulluksi järkihmiseksi. Kuvaus ei ole omaa keksintöä vaan toimittajakollegan suusta. Toisen journalistilähtöisen arvion mukaan Aaltonen on juristiksi liian nauravainen.

Vaikka toimittajan työ sai jäädä, edelleen hän mieltää itsensä vahvasti kirjoittajaksi. Ja lukijaksi. Runojen kirjoittaminen Turun Kirjan talon kurseilla pitää elämässä mukana sen luovuusulottuvuuden, joka sopimusteksteistä saakin puuttua.

Pykälöikäämme.

1. luku

Lapsuuden unelmat

1 §. Elämäntehtävä. Halusin piirtää, kirjoittaa, esiintyä ja saada ihmisiä iloiselle mielelle.

2 §. Ihanneammatti. Toimittaja.

2. luku

Toimittajaksi ajautumisesta

1 §. Alustava kutkutus. Kotiini tuli useita sanomalehtiä, myös iltapäivälehdet ostettiin joka päivä. Se tunne, kun sain ensimmäisen tekstin läpi Ylen teksti-tv:n nuorten sivuilla.

2 §. Lopullinen ajautuminen. Hollolan viestintäpaineitteisesta joskin ainoasta lukiosta oli hyvä jatkaa Laajasalon opiston kautta Tampereen yliopistoon opiskelemaan toimittajaksi. Pääaineen nimi oli tiedotusoppi.

Olen ollut vasta niin vähän aikaa alalla, että jos joku asiakas tuntuu inhottavalta, etsin vikaa ensin itsestäni.

Internet oli silloin vasta tuloillaan ja aika tyhjä. En oikein uskonut siihen.

3. luku

Toimittajan työstä

1 §. Antoisinta. Iltavuorot aikana ennen verkkolehtiä. Sanomalehden taittamista säesti huulenheitto sanavalmiiden kollegoiden kesken.

2 §. Ankeinta. Jatkuva hälytysvalmius, stressi. Radiotoimittajat näkevät painajaisunia, joissa studion on air-valo sytty, mutta uutissähkeitä ei ole. Löytyy vain kuitteja ja ostoslistoja luettavaksi.

4. luku

Juristiksi ajautumisesta

1 §. Alustava kutkutus. Elokuussa 2017 myös Ylen Turun-toimitus joutui paineeseen terrori-iskun takia. Päätin opiskella lakia, jotta saisin varmuutta rikosuutisointiin.

2 §. Lopullinen ajautuminen. Opiskeluun kuuluu väistämättä ammatillinen sosiaalistuminen. Juristin työ alkoi näyttää tärkeältä, siinä sai olla avuksi. Työharjoittelut vuonna 2022 ratkaisivat asian.

5. luku

Juristin työstä perunkirjoitustoimistossa

1 §. Antoisinta. Käsitys elämän moninaisuudesta ja rajallisuudesta syvenee. Saan kohdata kasvokkain suuren määrän ihmisiä tarinoineen.

2 §. Ankeinta. Sukuriidat ja kateus, joka purkautuu epäluuloina ja syytöksinä.

6. luku

Juristeista eliölajina

1 §. Taitava juristi. Malttaa kuunnella ja muistaa suomentaa käyttämänsä käsitteet.

2 §. Tomppeli juristi. Perukirjaa tehdessään aliarvostaa kaiken paitsi oman työnsä hinnan.

Kuka

SATU AALTONEN

- ▶ s. 1974, Hollola
- ▶ YTM 1999, Tampere
- ▶ OTM 2022, Turku
- ▶ Kesätoimittajuuksia ja muita lyhyitä pestejä Etelä-Suomen Sanomissa, Hämeen Sanomissa ja Forssan Lehdessä 1995–2000.
- ▶ Kouvolan Sanomien toimittaja 2001–2008.
- ▶ Ylen Turun-toimituksessa eri tehtävissä 2008–2023.
- ▶ Lakiharjoittelija pankissa ja yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistossa 2022.
- ▶ Turun Perunkirjoitustoimisto Oy:n juristi kevästä 2023 alkaen.
- ▶ Perhe: Puoliso, kaksi lasta ja mäyräkoira.
- ▶ Harrastukset: Lukeminen ja luova kirjoittaminen.

7. luku

Lainsäädännöstä

1 §. Kiva laki. Yhdenvertaisuuslaki. Säännöt voivat olla näennäisesti kaikille samat, mutta jos ne vaikka vammaisuuden takia saattavat jonkun muita huonompaan asemaan, kyse voi olla välillisestä syrjinnästä. Siinä oli vain yksi esimerkki, ja lain soveltaminen vasta kivaa onkin, jos päästään sovintoihin.

2 §. Kamala laki. Rahanpesun kieltävää rikoslain 32 luvun 6 §:ää oli kiinnostavaa pyöritellä gradussa, mutta se on monimutkainen, mikä tekee tuomioista hankalasti ennakoitavia. Pelkästään 1 momentin 1 kohdassa on seitsemän eri ryhtymistekotapaa ja kolme vaihtoehtoa tarkoitustunnusmerkkiä.

8. luku

Asiakkaista

1 §. Ihanneasiakas. Testamenttia tai edunvalvontavaltakirjoja teettävät vanhat pariskunnat, joilla on vuosikymmenten jälkeen lämpöä ja huumoria toisiaan kohtaan.

2 §. Inhottava asiakas. Olen ollut vasta niin vähän aikaa alalla, että jos joku asiakas tuntuu inhottavalta, etsin vikaa ensin itsestäni.

9. luku

Omasta urasta

1 §. Makein voitto. Makeimmillaan sukuriita vältetään sovinnolla ja toimisto saa kukkia.

2 §. Karvain tappio. Sitä odotellessa muistelen, että aikuisena alanvaihtajana palkallisen lakiharjoittelupaikan hakeminen oli kuin liftaamista moottoritieellä. Onneksi yksi hidasti ja poimi tätösen pientareelta perustuspaikalle.

10. luku

Pienet suuret asiat

1 §. Mielimauste. Ketsuppi.

2 §. Herkkuruoka. Uudet perunat ja kantarellisoosi.

3 §. Paras juoma. Nollakola.

4 §. Kaunein kukka. Magnolia.

5 §. Lempiväri. Sininen.

6 §. Rakkain romaani. Riku Korhonen: Lääkäriromaani.

7 §. Mielimusiikki. Samuli Putrosta Samae Koskisen kautta Stigiin.

8 §. Esikuva. Mummi.

9 §. Elämän tarkoitus. Oppia joka päivä jotain uutta.

10 §. Lempilausahdus. Born to be wild paitsi himassa.

Nimitykset

Pirjo Mäkelä
Asianajotoimisto
Kontturi & Co Oy

Alina Böling
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

Jenna Kiiskinen
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

Minna Siekkinen
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

Jenni Teurokoski
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

Katariina Katila
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

Markus Laine
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

Jemiina Pohja
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

**Eveliina
Tanskanen**
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

Julius Viherkenttä
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

Lauri Parvela
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

Sonja Sivén
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

Elsa Uitto
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

Linda Tuhkunen
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

Toni Kastell
Asianajotoimisto
Krogerus Oy

Asianajotoimistot

Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy:n osakkaaksi kutsuttuna AA **Pirjo Mäkelä**. (kuva)

Asianajotoimisto Krogerus Oy:n Counselleiksi AA **Alina Böling**, AA **Jenna Kiiskinen**, AA **Minna Siekkinen** ja AA **Jenni Teurokoski**

1.10.2023 alkaen, Senior Associateiksi OTM **Katariina Katila**, OTM **Markus Laine**, OTM **Jemiina Pohja**, OTM **Eveliina Tanskanen** ja OTM **Julius Viherkenttä** 1.10.2023 alkaen, Associateiksi OTM **Lauri Parvela** 2.5.2023, OTM **Sonja Sivén** 26.6.2023, OTM **Elsa Uitto** 1.8.2023, OTM **Linda Tuhkunen** 14.8.2023 ja OTM **Toni Kastell** 18.9.2023. (kuvat)

Nimityksiä-palstan tekstit ja värikuvat mieluiten valkoisella taustalla toimitetaan osoitteessa www.juristiutiset.fi/ilmoitanimitys viimeistään **15.1.2024**. Julkaistuista kuvista veloitamme käsittelykuluina 40 euroa/kpl. Numero 1/24 ilmestyy 21.2.2024. Toimitus pidättää oikeuden tekstin muokkaamiseen ja lyhentämiseen tarvittaessa.

Mukana työelämän jokaisessa käänteessä

Yhdistämme työntekijän ja työnantajan

Etsitkö tiimiisi huippuammattilaista tai unelmiesi työpaikkaa? Suosittu Juristirekrytointi-sivusto välittää vuodessa satoja työpaikkoja. Työpaikkavahdilla saat tiedon uusista paikoista nopeasti.

Kysyttävää työelämästä?

Olipa asiasi pieni tai suuri, me autamme. Työ- ja virkasuhdeneuvonta palvelee esimerkiksi palkkaneuvotteluihin, työsopimuksiin ja työelämän pulmiin liittyvissä asioissa.

Intoa ja uutta suuntaa urallesi

Harkitsetko rohkeaa urahyppyä tai haluaisitko kehittyä lisää nykyisessä työssäsi? Tarjoamme tukea uralle mm. mentoroinnin, henkilökohtaisen uravalmennuksen ja omatoimisten verkkovalmennusten kautta.

Juristiliiton palvelut, edut ja koulutukset ovat aina maksutta jäsenten käytettävissä.

[juristiliitto.fi](https://www.juristiliitto.fi)

JURISTILIITTO
JURISTFÖRBUNDET

Pronssimitalistrategia

Olin tekoälyseminaarissa. Eräs puhujista kertoi esityksessään, että tekoäly ei korvaa meitä vaan pikemminkin korostaa henkilökohtaisia piirteitämme ja ominaisuuksiamme. Se skaalaa osaamisemme ja auttaa meitä tekemään parhaan version itsestämme.

En ole ihan varma, haluanko juuri tätä.

Ensinnäkään en koe, että olisin juuri nyt parhaimmillani. Laiskottaa, olin vatsataudissa ja tämän kolumninkin piti olla valmis jo viime viikolla. Tuntuu siltä, että tämänhetkistä versiota minusta pitäisi parantaa merkittävästi, ennen kuin sitä kannattaisi skaalata ylipäätään mihinkään.

Mutta myös ”paras versio itsestään” kuulostaa minusta aika työläältä. Onko ihmisellä velvollisuus olla paras versio itsestään? Onko ihmisellä velvollisuus ylipäätään olla paras?

Itse kannatan niin sanottua pronssimitalistrategiaa. Olen tehnyt havainnon, että pronssimitalistit vaikuttavat aina kaikkein onnellisimmilta. Katsokaapa palkinnonsaajia missä tahansa urheilukilpailussa – pronssimitalin voittaneet urheilijat ovat aina iloisia ja tyytyväisiä. Pronssimitallista uutisoidaan myös lähes poikkeuksetta positiivisesti. Suomeen taas mitali!

Ilmiö on niin yleinen, että siitä on tehty meemejä: Urheilija tuulettaa palkintopallilla villisti, suihkuttaa samppanjaa ja puree mitalia. Kun kuvaa suurennetaan, hän on itse asiassa pronssipallilla.

Voittaminen on totta kai todella hieno asia. Mutta kaikki voittajat kertovat samaa: Kullan eteen joutuu tekemään todella paljon töitä. Sen tavoittelemisen merkitsee myös monista asioista luopumista. Voittaminen ei ole useinkaan mahdollista ilman merkittäviä uhrauksia.

If you believe in yourself and have dedication and pride – and never quit, you’ll be a winner. Winning is a mentality. A winner never stops trying! Voittajien mietelauseet ovat yhtä syvällisiä kuin Ikeasta ostettu ”live, laugh, love” -huoneentaulu. Häviäminen on paljon syvällisempää ja inhimillisempää. Voittajia on kuitenkin vain yksi, loput meistä ovat häviäjiä.

Lähimpänä kultaa on tietystikin hopeamitali. Sanonta ”hopea ei ole häpeä” kuvastaa hyvin pettymistä ja ihmisten myötätuntoa. Melkein voititte, oli niin lähellä! Ehkä yrittämällä kovempaa tai jotain muuttamalla olisi ollut mahdollisuuksia kultaan?

Pronssi taas symboloi itsensä ylittämistä tai rehellistä alisuoriutumista. Pronssi on joko altavastajaan suorittama yllätyksellinen nousu tai voittajan epäonnistuminen. Myös pronssimitalin ulkonäkö on varsin samankaltainen kultaisen kanssa. Jatkobileiden heikossa valaistuksessa, vähän kauempaa katsottuna, mitalin väriä saattaa olla haastavaa erottaa.

Ihmisellä ei mielestäni ole velvollisuutta olla paras siinä mitä hän tekee työkseen. Samalla uskon, että jokaisen ihmisen kannattaa kehittyä työssään ja pyrkiä olemaan hyvä siinä. Lakialalla kilpailu on tunnetusti kovaa. Välillä voi olla hyvä kehittää myös itsemyötätuntoa. Pronssitasolla pysyminen voi vaikuttaa positiivisesti hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen.

Pronssimitalistrategia ei ole laiska tai kunnianhimoton. Päin vastoin, se tähtää huipulle – ei ihan korkeimmalle huipulle mutta huipulle kuitenkin. Strategiaan sisältyy myös ripaus stoalaisuutta. Tyytyväisyys ja mielenrauha tulevat usein hyväksymisestä ja tyytymisestä siihen, mitä jo omistaa, eikä jatkuvasta pyrkimyksestä voittoon.

Näin ajateltuna ”paras versio itsestään” on minusta hieman liikaa vaadittu. Ehkä voisimme olla melko hyviä versioita itsestämme.

Tämäkään kolumni ei ole paras kirjoittamani, mutta aika tosi hyvä silti. Varmaan kolmanneksi paras!

Onko ihmisellä velvollisuus ylipäätään olla paras?

ANTTI INNANEN
CEO, Dot.
Antti Innanen
antti@dot.legal

Viisi nopeaa

Assi Salminen, Juristiliiton hallituksen jäsen ja oikeuspoliittisen valiokunnan puheenjohtaja

Assi Salminen on Juristiliiton hallituksen jäsen ja oikeuspoliittisen valiokunnan puheenjohtaja. Hän valmistui oikeustieteellisestä vuonna 2005 ja toimi sen jälkeen eri ministeriöissä lainvalmistelutehtävissä. Uraan on mahtunut myös tuomioistuinharjoittelu ja työskentelyä eri tuomioistuimissa. Vuoden 2022 alussa Salminen siirtyi käräjätuomariksi Helsingin käräjäoikeuteen.

Miksi sinusta tuli juristi?

Haluaisin sanoa, että valintani perustui yksinomaan siihen, kuinka merkityksellistä työtä juristit maailman hyväksi tekevät.

Kyllä valintaani vaikutti myös se, että oikeustieteilijän työskentelymahdollisuudet ovat laajat, joten heti lukion jälkeen ei tarvinnut tehdä valintaa yhdestä urasta. Tämä on edelleen mielestäni hieno puoli juristin koulutuksen saaneena: aina on mahdollisuus miettiä, mitä haluaa tulevaisuudessa tehdä.

Mikä on liiton merkitys jäsenilleen?

Myös juristit tarvitsevat etujensa valvojaa. Liiton merkitys tässä tehtävässä on valtava, ja vain järjestäytymisen kautta on mahdollisuus aidosti vaikuttaa. En voi vähätellä esimerkiksi oikeusturvavakuutuksen merkitystä. Työhön liittyviltä oikeudenkäynneiltä ei voida välttyä. Siihen tilanteeseen joutuessa liiton tuen saaminen – muun muassa vakuutuksen kautta – on ensiarvoisen tärkeää. Toivoisin myös, että Juristiliiton merkitys yhteisen juristi-identiteettimme ylläpitäjänä ja vahvistajana olisi jäsenille tulevaisuudessakin tärkeä.

Mikä sai sinut mukaan liiton hallitukseen?

Oikeusvaltion puolustaminen on erityisesti nykyisessä maailmantilassa yksi tärkeimmistä asioista. Muun muassa oikeushallinnon heikko resurssitilanne on johtanut tilanteeseen, jossa oikeusvaltion peruspilarit ovat jo koetuksella.

Juristiliitossa olemme keskeisessä asemassa näiden asioiden esiin nostamisessa – jatkuvasti.

Miten pidät huolta omasta jaksamisestasi?

Teini-ikäiset tyttäreni futsiharrastuksineen pitävät kiireisenä vapaa-ajallakin, ja ystävien seurassa rentoudutaan usein vähän muidenkin kuin juridisten juttujen parissa.

Olet oikeuspoliittisen valiokunnan puheenjohtaja. Mikä on valiokunnan tehtävä?

Oikeuspoliittisessa valiokunnassa keskitymme ajankohtaisiin oikeuspoliittisiin kysymyksiin, nostamme asioita hallituksen käsiteltäviksi ja valmistelemme Juristiliiton lausuntoja.

Ilmestyy
tammikuussa
2024

Osakeyhtiöoikeuden perusteos uudistuu

Osakeyhtiö on alan ehdoton perusteos, joka kattaa seikkaperäisenä käsikirjana koko osakeyhtiöoikeuden ja sisältää runsaasti viittauksia uuteen oikeuskäytäntöön. Uudistetun, 9. painoksen yli 1 300 ratkaisun joukossa on noin 100 uutta tuomioistuin- ja viranomaisratkaisua. Kirja antaa vastauksia lukuisiin osakeyhtiölakia koskeviin kysymyksiin.

Tilaa: shop.edita.fi

EDITA